

Ministerstvo práce a sociálních věcí
odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení

Doporučený postup č. 4/2016

Problematika podmínek registrace, oznamování změn v registraci, pozbytí platnosti registrace a zrušení registrace poskytovatelů sociálních služeb

(§ 78 – § 82 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
ve znění pozdějších předpisů)

Určeno pro: Pro potřebu krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy

Datum platnosti: 1. května 2016

Datum účinnosti: 1. května 2016

Vypracoval: Odbor 22

Počet stran: 38

Obsah

Úvod do problematiky	4
<i>Registr poskytovatelů sociálních služeb</i>	4
<i>Spis, registrační spis</i>	5
<i>Doklady, úředně ověřené kopie</i>	5
<i>Registrace a její účel</i>	5
<i>Registrující orgán</i>	5
<i>Rozhodnutí o registraci</i>	6
<i>Řízení o registraci</i>	6
<i>Sociální služba</i>	6
<i>Přirozené sociální prostředí</i>	6
<i>Žadatel o registraci a poskytovatel sociálních služeb</i>	6
1 Proces udělení oprávnění k poskytování sociálních služeb	7
1.1 Tiskopisy MPSV k registraci sociálních služeb	7
1.2 Jednání s žadatelem o registraci	8
1.3 Podmínky registrace	8
Podmínky týkající se žadatele	9
<i>Písemná žádost obsahující údaje o žadateli (§ 79 odst. 1 písm. a) – c) ZSS)</i>	9
<i>Úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle zvláštních právních předpisů (§ 79 odst. 5 písm. i) ZSS)</i>	9
<i>Bezúhonnost právnické osoby, která bude poskytovat sociální služby (§ 79 odst. 1 písm. c) bod 2 ZSS)</i>	10
<i>Skutečnost, že na majetek fyzické nebo právnické osoby, která je žadatelem o registraci, nebyl prohlášen konkurs nebo proti ní nebylo zahájeno insolvenční řízení anebo nebyl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku dlužníka (§ 79 odst. 1 písm. g) ZSS)</i>	10
<i>Doklad, že žadatel nemá daňové nedoplatky a nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (§ 79 odst. 5 písm. j) ZSS)</i>	11
Podmínky týkající se registrované sociální služby (služeb)	11
<i>Odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (§ 79 odst. 1 písm. b) ZSS)</i>	11
<i>Bezúhonnost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (§ 79 odst. 1 písm. c) bod 1 ZSS)</i>	14
<i>Zajištění hygienických podmínek, jsou-li služby poskytovány v zařízení sociálních služeb (§ 79 odst. 1 písm. d) ZSS)</i>	14
<i>Vlastnické nebo jiné právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby (§ 79 odst. 1 písm. e) ZSS)</i>	15
<i>Zajištění materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 1 písm. f) ZSS)</i>	15
<i>Místo poskytování sociální služby (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 1 ZSS)</i>	17
<i>Územní působnost sociální služby</i>	18
<i>Druhy poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 2 ZSS)</i>	18
<i>Okruh osob, pro které je sociální služba určena, popř. jejich věková hranice nebo druh zdravotního postižení (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 3 ZSS)</i>	19
<i>Popis realizace poskytování sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 4 ZSS)</i>	21
<i>Popis personálního zajištění poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 5 ZSS)</i>	22

<i>Časový rozsah poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 6 ZSS)</i>	25
<i>Kapacita poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 7 ZSS)</i>	26
<i>Plán finančního zajištění sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 8 ZSS)</i>	27
<i>Způsob zajištění zdravotní péče (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 9 ZSS)</i>	27
<i>Den započetí poskytování sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 10 ZSS)</i>	28
1.4 <i>Pojistná smlouva pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb (§ 80 ZSS)</i>	29
2 <i>Oznamování změn v registraci</i>	30
2.1 <i>Změny údajů obsažených v žádosti o registraci s výjimkou údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci (§ 82 odst. 1 ZSS)</i>	30
<i>Změny podléhající oznamovací povinnosti (§ 82 odst. 1 ZSS)</i>	30
<i>Oznamovací povinnost – ostatní údaje</i>	31
<i>Příklady změn údajů, na které se nevztahuje oznamovací povinnost podle § 82 odst. 1 ZSS</i>	32
2.2 <i>Změny údajů obsažených v rozhodnutí o registraci (§ 82 odst. 2 ZSS)</i>	32
<i>Označení poskytovatele</i>	33
<i>Druhy poskytovaných sociálních služeb, formy jejich poskytování</i>	34
<i>Okruh osob, kterým jsou sociální služby poskytovány</i>	35
<i>Kapacita sociální služby</i>	35
<i>Název a místo zařízení nebo místa poskytování sociálních služeb</i>	35
<i>Den započetí poskytování sociálních služeb</i>	36
2.3 <i>Oznamování ukončení poskytování sociální služby (§ 82 odst. 3 písm. d) a odst. 4 ZSS)</i>	36
3 <i>Pozbytí platnosti registrace a zrušení registrace sociálních služeb</i>	36
3.1 <i>Pozbytí platnosti registrace</i>	36
<i>Pozbytí platnosti registrace marným uplynutím šestiměsíční lhůty</i>	36
<i>Pozbytí platnosti registrace zánikem či úmrtím poskytovatele</i>	37
3.2 <i>Zrušení registrace</i>	37
<i>Zrušení registrace z moci úřední</i>	37
<i>Zrušení registrace na žádost</i>	38
<i>Zánik registrace ze zákona</i>	38

Přílohy

Příloha č. 1 – Odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (k § 79 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách)

Příloha č. 2 – Doklady požadované při ukončení jednotlivých stupňů vzdělání

Příloha č. 3 – Přehled druhů sociálních služeb, jejich cílových skupin dle ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, forem poskytování, způsob stanovení kapacity a kapacitních jednotek podle forem poskytování služby

Příloha č. 4 – Seznam fyzických osob, které přímo poskytují sociální služby

Příloha č. 5 – Plán finančního zajištění sociálních služeb

Příloha č. 6 – Přehled zaměstnanců - hlášení změn

Úvod do problematiky

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“ nebo „ZSS“), stanoví podmínky pro registraci poskytovatelů sociálních služeb. Poskytování sociálních služeb je regulovanou činností, na které existuje veřejný zájem, včetně kontroly plnění podmínek registrace, kvality a dohledu nad jejich poskytováním a nad čerpáním prostředků z veřejných rozpočtů. Zákon zároveň definuje druhy sociálních služeb, okruh osob, kterým je konkrétní sociální služba poskytována, kontrolní činnost, správní delikty a další podrobnosti.

Sociální služby lze poskytovat pouze na základě oprávnění, které vzniká nabytím právní moci (vykonatelnosti) rozhodnutí o registraci (§ 78 odst. 1 ZSS). Pro udělení oprávnění k poskytování sociálních služeb je nutné splnit zákonem stanovené náležitosti, které jsou vymezeny v § 79 ZSS (podmínky registrace).

Cílem doporučeného postupu je sjednocení postupu registrujících orgánů, aby registrační podmínky byly u všech žadatelů o registraci a poskytovatelů sociálních služeb posuzovány stejným způsobem.

Výklad pojmů

Registr poskytovatelů sociálních služeb

Krajský úřad (Magistrát Hlavního města Prahy, dále též jako „magistrát HMP“) vede registr poskytovatelů sociálních služeb (dále také jako „registr poskytovatelů“ či „registr“), do kterého zapisuje:

- poskytovatele, kterým vydal oprávnění k poskytování sociálních služeb,
- zdravotnická zařízení lůžkové péče, poskytující sociální službu podle § 52 ZSS,
- speciální zdravotnická zařízení hospicového typu,
- dětské domovy.

Krajský úřad (Magistrát HMP) je správcem listinné a zpracovatelem elektronické podoby registru, Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) je správcem elektronické podoby registru. Registr je z pohledu zákona č. 181/2014 Sb. a jeho prováděcích předpisů významným informačním systémem a při jeho provozu je postupováno v souladu s těmito právními předpisy. Při zpracovávání údajů je postupováno v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Listinná podoba registru obsahuje údaje a přílohy včetně jejich aktualizací (§ 85 odst. 3 ZSS).

Elektronická podoba registru (<http://iregistr.mpsv.cz>) má veřejnou a neveřejnou část:

- ve veřejné části obsahuje informace o poskytovateli (včetně kontaktních údajů – telefon, fax, e-mail, web, ID datové schránky) a o poskytovatelem registrovaných sociálních službách (§ 85 odst. 4 ZSS). Účelem veřejné části registru poskytovatelů je získání přehledu o síti sociálních služeb a podmínkách jejich poskytování, a to nejen pro odbornou, ale především pro laickou veřejnost. Z toho důvodu je nezbytné, aby registr poskytovatelů obsahoval aktuální a srozumitelné informace,
- v neveřejné části jsou dále uvedeni poskytovatelé sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru dle § 85 odst. 1 ZSS, a údaje o poskytovateli bez uvedení údaje o datu a místě narození, pokud je fyzickou osobou, a bez uvedení místa poskytování, jde-li o poskytování sociálních služeb v azylovém domě anebo poskytování pobytových sociálních služeb v intervenčním centru nebo zařízení pro krizovou pomoc, pokud byl

požadavek na nezveřejnění uplatněn v žádosti o registraci (§ 87 odst. 2 ZSS). Požadavek na nezveřejnění lze uplatnit pouze, jde-li o poskytování sociálních služeb v azylovém domě anebo poskytování pobytových sociálních služeb v intervenčním centru nebo zařízení pro krizovou pomoc.

Spis, registrační spis

Spisem se rozumí správní spis, vedený dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „správní řád“ nebo „SŘ“).

Registračním spisem se rozumí souhrn všech dokladů v listinné podobě vedený k jednomu poskytovateli.

Doklady, úředně ověřené kopie

Rozumí se originály dokladů nebo jejich úředně ověřené kopie. V případě kopií dokladů, které si z předloženého originálu registrující orgán ověří sám, je nutno na kopii tuto skutečnost poznamenat. ZSS v některých případech vyžaduje doložit pouze doklady (tj. originály) nebo jejich úředně ověřené kopie. V takových případech je nelze nahradit kopiemi z originálů, které si registrující orgán ověří sám.

Registrující orgán může rozhodnout, že doklady, které žadatel přikládá k registraci podle § 79 odstavce 5 a § 80 ZSS, je možno podat také v elektronické podobě ve formátu, který vyhlásí registrující orgán, pokud není předepsán zvláštním právním předpisem (§ 79 odst. 6 ZSS).

Registrace a její účel

Pojem registrace je užíván v několika významech:

- registrace v užším slova smyslu = oprávnění k poskytování sociálních služeb, tj. rozhodnutí o registraci ve smyslu § 81 odst. 2 ZSS;
- registrace jako proces = správní řízení o registraci, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, tzn. proces udělování oprávnění k poskytování sociálních služeb, který se řídí správním řádem;
- registrace v širším slova smyslu = veškeré údaje týkající se poskytovatele a jím registrovaných sociálních služeb (tzn. údaje obsažené v registru poskytovatelů, v jeho listinné i elektronické podobě, veřejné i neveřejné části; § 85 – § 87 ZSS).

Účely registrace:

- základní podmínka pro poskytování sociálních služeb a předpoklad pro čerpání financí z veřejných rozpočtů,
- zavedení registru poskytovatelů sociálních služeb jako veřejného registru, poskytujícího přehled o síti a charakteru sociálních služeb pro odbornou i laickou veřejnost,
- definování registračních podmínek jako souhrnu základních předpokladů pro kvalitně poskytovanou sociální službu; registrace jako garance ochrany práv uživatelů sociálních služeb.

Registrující orgán

Věcně příslušným správním orgánem („registrujícím orgánem“) k vydání rozhodnutí o registraci je:

- krajský úřad (Magistrát HMP);
- Ministerstvo práce a sociálních věcí, je-li zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb.

Místní příslušnost krajského úřadu (Magistrátu HMP) se řídí:¹

- je-li žadatelem fyzická osoba místem jejího trvalého pobytu podle zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů, popř. místem hlášeného pobytu cizince podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů;
- je-li žadatelem právnická osoba, místem jejího sídla, popř. podle umístění organizační složky zahraniční právnické osoby na území České republiky.

Rozhodnutí o registraci

Sociální služby lze poskytovat pouze na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb s některými stanovenými výjimkami (viz *Žadatel o registraci a poskytovatel sociálních služeb*). Oprávnění vzniká nabytím právní moci (vykonatelnosti) rozhodnutí o registraci. Náležitosti rozhodnutí jsou stanoveny v § 68 – 69 správního řádu, obsah rozhodnutí o registraci pak v § 81 odst. 2 ZSS.

Na toto rozhodnutí je právní nárok – **při splnění všech zákonem stanovených podmínek musí být vydáno rozhodnutí o registraci poskytovatele sociálních služeb** (§ 81 odst. 1 ZSS).²

Řízení o registraci

V řízení o registraci (tzn. o udělení oprávnění k poskytování sociálních služeb) se postupuje podle SŘ. Řízení je bez výjimky zahajováno na žádost (§ 44 SŘ) a je vedeno pouze s jedním účastníkem řízení (§ 27 odst. 1 písm. a) SŘ), kterým je žadatel o registraci. Zákon o sociálních službách neobsahuje zvláštní úpravu řízení.

Registrující orgán je při posuzování žádosti o registraci dle zákona o sociálních službách vázán kromě správního řádu též základními zásadami uvedenými v § 2 ZSS.

Sociální služba

Sociální služba je definována jako činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení (§ 3 písm. a) ZSS). Příjemce sociální služby (oprávněná osoba) se nachází v nepříznivé sociální situaci (§ 3 písm. b) ZSS) a prostřednictvím sociální služby je mu umožněno žít běžným způsobem života (služba nepříznivou životní situaci řeší nebo jí předchází).

Přirozené sociální prostředí

Je definováno v § 3 písm. d) ZSS – přirozeným sociálním prostředím se rozumí rodina a sociální vazby k osobám blízkým, domácnost osoby a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost, a místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity.

Žadatel o registraci a poskytovatel sociálních služeb

Poskytovateli sociálních služeb mohou být (§ 6 ZSS):

- územně samosprávné celky (tzn. obce a kraje, dále také jako „ÚSC“) a jimi zřizované právnické osoby;
- další právnické osoby bez ohledu na jejich právní formu;
- fyzické osoby;
- příspěvkové organizace zřizované Ministerstvem práce a sociálních věcí.

¹ V případě, že je žádost o registraci doručena správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, postupuje tento podle § 12 SŘ. K takové situaci může nastat např. tehdy, kdy je žadatelem o registraci právnická osoba se sídlem v jiném kraji, než ve kterém chce poskytovat sociální služby.

² Sociální služby nelze poskytovat v režimu zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Poskytování sociálních služeb *bez oprávnění* je správním deliktem, který je trestán pokutou (§ 107 odst. 1 a odst. 5 písm. f) ZSS).

Zákon v § 83 a § 84 stanovuje výjimky z registrační povinnosti, registrace není vyžadována od:

- osoby blízké, která poskytuje oprávněné osobě pomoc;
- asistenta sociální péče, který poskytuje oprávněné osobě pomoc a který tuto činnost nevykonává jako podnikatel;
- fyzické nebo právnické osoby, která je usazena v jiném členském státě Evropské unie, jestliže poskytuje sociální služby ve smyslu tohoto zákona na území České republiky dočasně a ojedinele, pokud prokáže, že je
 - a) státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo má sídlo v jiném členském státě Evropské unie,
 - b) držitelem oprávnění k výkonu činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie (§ 84 odst. 1 ZSS).

Do registru jsou na žádost zapsány (§ 85 odst. 1 ZSS):

- zdravotnická zařízení lůžkové péče, která poskytují sociální službu podle § 52 ZSS;
- speciální lůžková zdravotnická zařízení hospicového typu;
- dětské domovy.

Zápis do registru neprobíhá v rámci správního řízení o registraci, informace jsou pouze *zapsány* na základě písemné žádosti, která však není žádostí ve smyslu § 45 správního řádu. Pro zápis do registru poskytovatelů lze doporučit využití tiskopisu MPSV – viz níže.

1 Proces udělení oprávnění k poskytování sociálních služeb

1.1 Tiskopisy MPSV k registraci sociálních služeb

K podání žádosti o registraci lze využít tiskopisy MPSV. Zákon o sociálních službách nestanoví povinnost žadatele o registraci tyto tiskopisy využít, jejich použití lze žadatelům pouze doporučit. Nevyužití tiskopisů MPSV a podání žádosti volnou formou nelze hodnotit jako nedostatek žádosti.

Z důvodu jednotnosti a srozumitelnosti údajů je v dalším textu pracováno s těmito tiskopisy.

Žadatel o registraci předkládá **Žádost o registraci sociálních služeb**, která obsahuje náležitosti uvedené v § 79 odst. 5 ZSS. Tiskopis MPSV obsahuje požadavek na uvedení kontaktních údajů poskytovatele sociální služby (u právnických osob, organizačních složek státu a územně samosprávných celků) a údaj o oprávněné osobě. Kontaktní údaje jsou po vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb součástí veřejného registru poskytovatelů. Žádost zároveň musí splňovat podmínky dle § 45 správního řádu.

Tiskopis **Údaje o registrované sociální službě** se vztahuje k poskytované sociální službě a je nutno jej pro každou sociální službu vyplnit samostatně. Pokud žadatel žádá o registraci více sociálních služeb jednoho druhu, z příloh tiskopisu by mělo být patrné, čím se jednotlivé služby liší.

Tiskopis MPSV obsahuje požadavek na uvedení územní působnosti a kontaktních údajů sociální služby, které se mohou lišit v jednotlivých místech poskytování. Současně je obsažen požadavek na uvádění osoby odpovědného vedoucího (vedoucího zařízení) pro jednotlivá místa poskytování. Tyto údaje jsou po udělení oprávnění k poskytování sociálních služeb součástí veřejného registru poskytovatelů.

Tiskopis **Údaje o místech poskytování sociální služby** vyplňuje žadatel o registraci pouze v případě poskytování sociální služby na více než čtyřech místech.

Tiskopis **Oznámení o zahájení poskytování sociálních služeb na území ČR** dokládají pouze fyzické a právnické osoby, které mají sídlo v jiném členském státě EU a poskytují sociální služby na území ČR (§ 84 ZSS).

Tiskopis **Žádost o zápis do registru poskytovatelů** (v návaznosti na § 85 odst. 1 ZSS) je určen pro zdravotnická zařízení lůžkové péče, která poskytují sociální službu podle § 52 ZSS, specializovaná lůžková zdravotnická zařízení hospicového typu a dětské domovy. Pouze pokud o zápis do registru žádá zdravotnické zařízení, je vhodné doložit současně jako přílohu tiskopis **Údaje o registrované sociální službě** z důvodu uvedení údajů, potřebných pro zápis do registru (místo poskytování, kapacita apod.).

V případě podání Žádosti o zápis do registru poskytovatelů se nevydává rozhodnutí o registraci, ale pouze Oznámení o zápisu do registru poskytovatelů., které je výstupním dokumentem elektronické aplikace registru.

Tiskopis **Údaje o organizačních složkách územního samosprávného celku** vyplňuje žadatel, který je organizační složkou státu nebo územním samosprávným celkem, a jehož jménem bude sociální služby poskytovat organizační složka územního samosprávného celku.

Tiskopisy jsou v elektronické podobě dostupné na webových stránkách <http://portal.mpsv.cz/forms>.

1.2 Jednání s žadatelem o registraci

Některé druhy sociálních služeb jsou si velmi podobné vymezením základních činností a cílovou skupinou a pro žadatele o registraci sociálních služeb může být obtížné najít mezi nimi jasnou hranici.

Jak vyplývá z definice sociální služby (viz Výklad pojmů), činnosti, které žadatel chce svým klientům nabízet, **musí být poskytovány osobám ohroženým sociálním vyloučením a mají vést k jejich sociálnímu začleňování**. Pokud nejsou naplněny tyto dva základní definiční znaky, není aktivita, kterou chce žadatel vykonávat, sociální službou, přestože může být popsána v rámci základních činností některého druhu sociální služby.

V rámci řízení o registraci (případně již před podáním žádosti) je vhodné upozornit žadatele na vazby registrace poskytovatele sociálních služeb na plánování sítě sociálních služeb v kraji. Registrující orgán by v řízení měl podrobně přezkoumat předložené doklady s přihlédnutím k poskytovaným službám, okruhu osob, kterým má být služba poskytována včetně jejich věkové struktury apod.

1.3 Podmínky registrace

Žadatel o registraci je povinen podat **písemnou** žádost. Jednotlivé podmínky registrace jsou vymezeny v § 79 ZSS. Lze je rozdělit na podmínky týkající se žadatele o registraci a podmínky týkající se registrovaných sociálních služeb.

Každou z registračních podmínek je nutno posuzovat v kontextu podmínek ostatních. Podmínky registrace tvoří celek a jsou vzájemně propojeny.

Podmínky týkající se žadatele

Písemná žádost obsahující údaje o žadateli (§ 79 odst. 1 písm. a) – c) ZSS)

Dokládá se:

Tiskopis *Žádost o registraci sociálních služeb*, který obsahuje údaje o žadateli dle § 79 odst. 5 písm. a) – c) ZSS).

Je-li žadatelem

- *právnícká osoba*: obchodní firma nebo název, sídlo nebo umístění její organizační složky, identifikační číslo (IČ) a statutární orgán (§ 79 odst. 5 písm. a) ZSS);
- *fyzická osoba*: jméno (popřípadě jména), příjmení, místo trvalého nebo hlášeného pobytu, datum a místo narození (§ 79 odst. 5 písm. b) ZSS);
- *organizační složka státu nebo územní samosprávný celek (obec, kraj), jehož jménem bude poskytovat sociální služby organizační složka územního samosprávného celku*: název, sídlo, IČ zřizovatele, jméno a příjmení vedoucího organizační složky (§ 79 odst. 5 písm. c) ZSS).

Registrující orgán je povinen ověřit referenční údaje žadatele v základních registrech veřejné správy.

Oprávněné osoby (statutární orgán):

- U právnických osob, organizačních složek státu a územně samosprávných celků je na tiskopisu *Žádost o registraci poskytovatele sociálních služeb* požadován údaj o oprávněné osobě, tj. osobě oprávněné jednat jménem subjektu v řízení před soudem podle § 30 odst. 1 správního řádu. Registrující orgán by tedy měl vždy ověřit, zda je žádost podepsána oprávněnou osobou. Právnické osoby proto dokládají *doklad o volbě/jmenování statutárního orgánu* a územně samosprávné celky dokládají *výpis z usnesení zastupitelstva obce/kraje o zvolení starosty/primátora/hejtmana* (viz § 30 odst. 5 SŘ), a to v originálu nebo úředně ověřené kopii.

Identifikační číslo (IČ):

- V případě, že je žadatelem o registraci **fyzická osoba**, která nemá přidělené IČ, poskytne ho registrujícímu orgánu správce základního registru osob (§ 81 odst. 2 písm. b) ZSS).
- Pokud je žadatelem o registraci **právnícká osoba**, která dosud nemá přidělené IČ, tzn. např. obchodní společnost, která je založena, ale dosud není zapsána v obchodním rejstříku, registrující orgán v takové situaci správní řízení zastaví s odkazem na § 66 odst. 1 písm. h) SŘ (z dalších důvodů stanovených zákonem), neboť právnická osoba vzniká až dnem zápisu do obchodního rejstříku a do té doby není procesně způsobilá.

Úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle zvláštních právních předpisů (§ 79 odst. 5 písm. i) ZSS).

Dokládá se:

Pouze v případě, že je žadatel o registraci právnická osoba. Dokládá se druh listiny podle právní formy právnické osoby a způsobu jejího vzniku (např. výpis z rejstříku spolků, výpis z rejstříku registrovaných církví, doklad o registraci zdravotnického zařízení, výpis

z živnostenského rejstříku apod.). Registrační orgán ověřuje aktuálnost a platnost doloženého dokumentu porovnáním s příslušným veřejným rejstříkem. Registrační orgán také ověřuje, zda v zakladatelských dokumentech (stanovách, společenské smlouvě apod.) je obsaženo zmocnění (vůle zakladatele) k poskytování sociálních služeb.

Souvisí s:

- Písemná žádost obsahující údaje o žadateli (§ 79 odst. 1 písm. a) – c) ZSS).

Bezáhonnost právnické osoby, která bude poskytovat sociální služby (§ 79 odst. 1 písm. c) bod 2 ZSS)

Dokládá se:

Výpis z evidence Rejstříku trestů (dále také jen „RT“) právnické osoby, která je žadatelem o registraci, a všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby, popř. doklady vydané státy, ve kterých se fyzická osoba zdržovala v posledních 3 letech alespoň po dobu 3 měsíců, nebo kde právnická osoba v posledních 3 letech vykonávala činnost alespoň po dobu 3 měsíců (§ 79 odst. 3 ZSS).

Pro zjištění bezúhonnosti právnické osoby musí žadatel registračnímu orgánu poskytnout tyto údaje:

- název právnické osoby,
- IČ právnické osoby.

Výpis z evidence RT v případě správního řízení o registraci nedokládá žadatel, ale prostřednictvím dálkového přístupu si jej opatřuje registrační orgán sám (§ 79 odst. 3 ZSS, věta čtvrtá a pátá).

Souvisí s:

- doklad o bezúhonnosti právnické osoby, s výjimkou výpisu z evidence RT (§ 79 odst. 5 písm. e) ZSS).

Skutečnost, že na majetek fyzické nebo právnické osoby, která je žadatelem o registraci, nebyl prohlášen konkurs nebo proti ní nebylo zahájeno insolvenční řízení anebo nebyl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku dlužníka (§ 79 odst. 1 písm. g) ZSS)

Dokládá se:

V souladu s § 79 odst. 5 písm. k) ZSS se o této skutečnosti dokládá čestné prohlášení podepsané oprávněnou osobou.

Tuto přílohu nedokládají územně samosprávné celky – nevztahuje se na ně zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.¹

Skutečnost registrační orgán ověřuje nahlédnutím do insolvenčního rejstříku prostřednictvím odkazu: <http://portal.justice.cz> (rozšířené hledání na <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>).

Doklad, že žadatel nemá daňové nedoplatky a nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (§ 79 odst. 5 písm. j) ZSS)

Dokládá se:

Doklady nebo jejich úředně ověřené kopie (popř. doklady vzniklé v digitální podobě opatřené elektronickým podpisem původce) vydané příslušným finančním úřadem, Českou správou sociálního zabezpečení a všemi zdravotními pojišťovnami.

Přehled zdravotních pojišťoven je dostupný **na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví**: http://www.mzcr.cz/dokumenty/zdravotni-pojistovny_945_839_1.html.

V případě, že by byl zjištěn nedoplatek či penále, registrující orgán žádost **zamítne pro nesplnění podmínek registrace**. Pokud žadatel nepředloží doklady od všech požadovaných subjektů, registrující orgán podle § 64 správního řádu usnesením řízení přerušuje a zároveň stanoví lhůtu pro odstranění vady žádosti (doložení potřebných dokladů). Po doložení dokladů se v řízení pokračuje. V případě nesplnění lhůty se řízení zastaví. V případě podání nové žádosti (např. po úhradě nedoplatků) se mohou platné přílohy již doložené žádosti znovu použít, pokud je stále aktuální jejich platnost (zásada procesní ekonomie).

Podmínky týkající se registrované sociální služby (služeb)

Odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (§ 79 odst. 1 písm. b) ZSS)

Registrující orgán ověřuje splnění odborné způsobilosti všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby, tj. které budou vykonávat základní činnosti sociální služby vymezené ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“) na základě předloženého jmenovitého personálního zajištění poskytované sociální služby.

Okruh osob je vymezen v § 115 ZSS. Jedná se o:

- sociální pracovníky (kvalifikační požadavky stanoveny v § 110, náplň práce v § 109 ZSS);
- pracovníky v sociálních službách (kvalifikační požadavky a náplň práce stanoveny v § 116 ZSS);
- zdravotnické pracovníky (§ 117 ZSS);
- pedagogické pracovníky (§ 117 ZSS);
- manželské a rodinné poradce (§ 116a odst. 1 ZSS) a další odborné pracovníky (§ 116a odst. 2 ZSS).

Pro ověření odborné způsobilosti³ je v personálním zajištění nutno uvádět pracovní zařazení jednotlivých pracovníků podle příslušných právních předpisů (např. pracovník v sociálních službách dle § 116 odst. 1 písm. a), b), c) nebo d) ZSS, pedagogický pracovník – vychovatel, zdravotnický pracovník – všeobecná sestra, ošetřovatel apod.), pro uvedení personálního zajištění služby lze využít tabulku, která je součástí příloh.⁴

³ Příloha č. 1 – Odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (k § 79 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách).

⁴ Příloha č. 4 – Seznam fyzických osob, které přímo poskytují sociální služby.

Dokládá se:

Doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující odbornou způsobilost, tzn. nejčastěji doklad prokazující ukončení požadovaného oboru studia. Jakými doklady je prokazováno ukončení jednotlivých stupňů vzdělání, stanovuje školská legislativa (např. za doklad prokazující ukončení povinné školní docházky nelze považovat čestné prohlášení či třídní výkaz).⁵ Konkrétní doklad je vždy nutno posuzovat v kontextu legislativy platné v době ukončení zaměstnancova studia, v případě nejasností lze konzultovat např. s odborem školství krajského úřadu.

- Sociální pracovníci dokládají odbornou způsobilost doklady o absolvování studia dle § 110 odst. 4 písm. a) až d), případně dle § 110 odst. 5 ZSS. Sociální pracovníci, na které se vztahuje některé ze zákonem daných výjimek, mají povinnost doložit doklad o absolvování akreditovaných kurzů, případně i délce praxe. Výjimky pro odbornou způsobilost sociálních pracovníků jsou uvedeny v článku II. zákona č. 206/2009 Sb., v bodě 6., a v přechodných ustanoveních zákona č. 254/2014 Sb. (viz níže).
- Pracovníci v sociálních službách dokládají odbornou způsobilost doklady o dosaženém vzdělání podle pracovního zařazení dle § 116 odst. 1 písm. a) až d) ZSS a z toho vyplývajícího požadovaného vzdělání dle § 116 odst. 5 písm. a) až d) ZSS. Současně jsou povinni doložit doklad o absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu,⁶ pokud jsou povinni jej absolvovat.⁷
- Zdravotničtí pracovníci dokládají odbornou způsobilost doklady o osvědčení k výkonu zdravotnického povolání (pokud se na ně tato povinnost vztahuje), případně doklad o splnění podmínek dle příslušných ustanovení zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů. Pedagogičtí pracovníci dokládají odbornou způsobilost doklady dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, požadované podle jejich pracovního zařazení.
- Odbornou způsobilostí manželského a rodinného poradce je vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia jednooborové psychologie nebo magisterského programu na vysoké škole humanitního zaměření současně s absolvováním postgraduálního výcviku v metodách manželského poradenství a psychoterapie v rozsahu minimálně 400 hodin nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví.
- Odbornou způsobilostí dalšího odborného pracovníka uvedeného v § 115 odst. 1 písm. e) je vysokoškolské vzdělání.

⁵ Příloha č. 2 – Doklady požadované při ukončení jednotlivých stupňů vzdělání.

⁶ Podle § 116 odst. 7 zákona o sociálních službách je podmínkou absolvování kvalifikačního kurzu třeba splnit do 18 měsíců ode dne nástupu zaměstnance do zaměstnání. Do doby splnění této podmínky vykonává zaměstnanec činnosti pracovníka v sociálních službách pod dohledem odborně způsobilého pracovníka v sociálních službách. Nástup do zaměstnání se vždy vztahuje na platnou pracovní smlouvu, případně dohodu o provedení práce či pracovní činnosti. Při navázání dohody nelze výkladem dovodit, že se do lhůty započítává i předchozí pracovní poměr. S novou dohodou běží nové lhůta pro splnění odbornosti.

⁷ Viz příloha č. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, Obory vzdělání, při jejichž absolvování se nevyžaduje absolvování kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách.

Výjimky z odborné způsobilosti (podrobněji uvedeny v Příloze č. 1)⁸

Sociální pracovník

- Podle přechodných ustanovení, bodu 6. zákona č. 206/2009 Sb., účinného od 1. 8. 2009, splňuje sociální pracovník odbornou způsobilost, pokud ke dni účinnosti zákona (tj. k 1. 8. 2009) vykonával činnost sociálního pracovníka (vyplývá z popisu pracovního místa, pracovní náplně, pracovní smlouvy apod.), absolvoval akreditované vzdělávací kurzy v rozsahu nejméně 200 hod. v oblastech uvedených v § 110 odst. 4 písm. a) a b) ve znění ZSS účinném od 1. 8. 2009, a přede dnem účinnosti tohoto zákona (tj. před 1. 8. 2009) získal nejméně 10 let praxe a absolvoval před tímto dnem rekvalifikační kurz zaměřený na činnost sociálního pracovníka akreditovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy; tento zaměstnanec je povinen absolvovat akreditované vzdělávací kurzy ve stanoveném rozsahu do 31. prosince 2013.
- Podle přechodných ustanovení, bodu 7. zákona č. 254/2014 Sb., se odborná způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka získaná podle § 110 odst. 4 písm. c) nebo d) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem 1. ledna 2017, se považuje za splněnou i po tomto dni.

Pracovníci v sociálních službách

- Podle přechodných ustanovení, bodu 7. zákona č. 206/2009 Sb., účinného od 1. 8. 2009, absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách podle § 116 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, se nevyžaduje u zaměstnance narozeného přede dnem 1. ledna 1957, pokud přede dnem účinnosti tohoto zákona získal nejméně 2 roky praxe při výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách.

Manželští a rodinní poradci

- Podle přechodných ustanovení, bod 7. zákona č. 206/2009 Sb., účinného od 1. 8. 2009 odborná způsobilost manželského a rodinného poradce podle § 116a odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, se považuje za splněnou u zaměstnance narozeného před 1. lednem 1957, pokud ke dni účinnosti tohoto zákona vykonával činnost, na niž se vztahoval kvalifikační předpoklad uvedený v § 110 odst. 4 písm. e) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném přede dnem účinnosti tohoto zákona.

Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie se postupuje podle zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

Odborná způsobilost žadatele o registraci, kterým je fyzická osoba a který nebude zařazen na pozici vykonávající odborné činnosti v sociálních službách, se nedokládá.

⁸ Příloha č. 1 – Odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (k § 79 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách).

Bezúhonnost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (§ 79 odst. 1 písm. c) bod 1 ZSS)

Dokládá se:

Výpisy z evidence RT všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby, popř. doklady vydané státy, ve kterých se fyzická osoba zdržovala v posledních 3 letech alespoň po dobu 3 měsíců (§ 79 odst. 3 ZSS).

Výpisy z evidence RT v případě správního řízení o registraci (případně v řízení o změně registrace) nedokládá žadatel, ale prostřednictvím dálkového přístupu si je opatřuje registrující orgán sám (§ 79 odst. 3 ZSS, věta čtvrtá a pátá).

Pro zjištění bezúhonnosti všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby, musí žadatel registrujícímu orgánu poskytnout tyto údaje:

- jméno, příjmení, rodné příjmení;
- rodné číslo;
- datum a místo narození, okres narození;
- státní občanství.

Pro zjištění bezúhonnosti všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby, lze využít tabulku, která je součástí příloh.⁹

Podmínky stanovené pro bezúhonnost ZSS se vztahují pouze na sociální pracovníky, pracovníky v sociálních službách, manželské a rodinné poradce a další odborné pracovníky.

Bezúhonnost pedagogických pracovníků a zdravotnických pracovníků je nutné posuzovat dle příslušných zvláštních zákonů¹⁰ (viz § 117 ZSS).

Zajištění hygienických podmínek, jsou-li služby poskytovány v zařízení sociálních služeb (§ 79 odst. 1 písm. d) ZSS)

Dokládá se:

Rozhodnutí o schválení provozního řádu vydané orgánem ochrany veřejného zdraví, dokládá se pouze při registraci těchto sociálních služeb: Týdenní stacionáře (§ 47), Domovy pro osoby se zdravotním postižením (§ 48), Domovy pro seniory (§ 49) a Domovy se zvláštním režimem (§ 50).

Registrující orgán je povinen v předloženém rozhodnutí ověřit, zda se rozhodnutí vztahuje na místo (prostory) poskytování a druh sociální služby/služeb, které žadatel bude poskytovat.

Požadavek na zajištění hygienických podmínek se týká všech služeb poskytovaných v zařízení sociálních služeb. Orgán ochrany veřejného zdraví se při posuzování zařízení odkazuje především na § 15 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ Příloha č. 4 – Seznam fyzických osob, které přímo poskytují sociální služby.

¹⁰ Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.

Vlastnické nebo jiné právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby (§ 79 odst. 1 písm. e) ZSS)

Dokládá se:

Doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující vlastnické či jiné právo (např. výpis z Katastru nemovitostí, smlouva o nájmu, pronájmu, výpůjčce, kupní smlouva, smlouvu o smlouvě budoucí apod.).

Registrující orgán ověřuje:

- *smluvní strany*: zda ten, kdo smlouvu s žadatelem uzavřel, je vlastníkem objektu či je oprávněn s objektem disponovat. Vlastníka objektu lze ověřit nahlédnutím do Katastru nemovitostí (www.cuzk.cz). V případě, že smlouva nebyla uzavřena s vlastníkem objektu, musí žadatel o registraci doložit **doklad o dispozičním právu**;
- *dobu trvání smlouvy*: ze smlouvy musí být patrná doba, na kterou je uzavřena, v případě smluv uzavřených na dobu určitou je nutné dokládat dodatky či nové smlouvy;
- *datum, od jakého vlastnické či jiné právo k objektu vzniklo*: důležité v návaznosti na povinnost poskytovat sociální služby pouze na základě oprávnění (rozhodnutí o registraci);
- *předmět smlouvy*: zda vymezení předmětu smlouvy odpovídá prostorám, které registrující orgán posuzuje v rámci místního šetření;
- *účel*: zda využívání prostor odpovídá poskytování sociálních služeb.

Registrující orgán je povinen v předložených dokladech ověřit, zda se vztahují na místo/místa (prostory) poskytování a druh sociální služby/služeb, které žadatel bude poskytovat.

Zajištění materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 1 písm. f) ZSS)

Dokládá se:

Zajištění materiálních a technických podmínek se posuzuje s ohledem na druh sociální služby a formu jejího poskytování. Žadatel dokládá doklad o účelu využití stavby (rozepsáno níže u pobytových a ambulantních služeb), stanovisko Hasičského záchranného sboru, je možné si vyžádat (zejména s ohledem na cílovou skupinu např. osoby se zdravotním postižením) také vyjádření Národního institutu pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky, o. s. **Registrující orgán je oprávněn provést šetření v místě.** Z důvodu nařízení místního šetření dle § 54 odst. 1 správního řádu lze lhůtu pro vydání rozhodnutí o registraci (popř. o změně registrace) na základě § 71 odst. 3 písm. a) SŘ prodloužit až o 30 dnů. V případě, že je registrována sociální služba, která má být poskytována na území jiného kraje, lze formou dožádání (§ 13 SŘ) požádat jiný krajský úřad (Magistrát HMP), aby místní šetření provedl.

Služby poskytované v pobytové a ambulantní formě

- posuzuje se ve vztahu k objektu či prostorám, žadatel dokládá **doklad o účelu využití stavby** (viz § 126 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů), tzn. kolaudační rozhodnutí, ohlášení stavby, veřejnoprávní smlouvu, certifikát autorizovaného inspektora, stavební povolení, oznámení o užívání stavby nebo kolaudační souhlas. Posouzení splnění materiálních a technických podmínek je možné pouze u již zkolaudované stavby. Žadatel o registraci je povinen prokázat, že materiální a technické podmínky odpovídají druhu služby,

o kterou žádá. Při poskytování služby přitom musí (v souladu s § 2 odst. 2 ZSS) zachovávat lidskou důstojnost osob. Služby sociální péče musí v souladu s § 38 ZSS být poskytovány v co nejméně omezujícím prostředí. Materiální a technické podmínky musí tyto zásady respektovat, a současně odpovídat činnostem, které budou v rámci sociální služby vykonávány, a potřebám okruhu osob, kterým bude služba poskytována. Registrující orgán posuzuje účel a to, zda sociální služba odpovídá činnostem a úkonům požadovaného druhu sociální služby. V rámci místního šetření pak posuzuje skutečné podmínky, zaměřuje se zejména na to, zda podmínky odpovídají zásadám zákona o sociálních službách, činnostem, které mají být v budově vykonávány, a potřebám okruhu osob, kterým má být služba poskytována, i s ohledem na příslušná ustanovení vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů.

Při místním šetření by se registrující orgán měl zaměřit (s ohledem na druh sociální služby, okruh osob, kterým má být služba poskytována a formu poskytování) zejména na:

- umístění objektu v zástavbě (účelem poskytování služby je sociální začlenění či prevence sociálního vyloučení, viz § 3 písm. a) ZSS) a jeho dostupnost (bezprostřední okolí objektu, dostupnost městskou hromadnou dopravou, vlakové a autobusové spojení, ...);
- bezbariérovost objektu (vchod, schodiště, výtah, šířka zárubní, odstranění prahů, vybavenost madly, úprava koupelen a toalet, vybavení objektu orientačními prvky, ...);
- chodby v objektu (zda umožňují pohyb s vozíky či lůžky, jejich zastavěnost nábytkem, ...);
- společenské prostory (jejich umístění v rámci objektu, dostupnost, vybavení);
- provozní prostory – zejm. kuchyň, jídelna a prádelna (zázemí sociální služby apod.);
- sanitární zařízení (zda jsou koupelny a toalety společné nebo na každém pokoji, jejich vybavení, počet koupelen a toalet vzhledem k požadované kapacitě sociální služby);
- počet pokojů a počet lůžek na pokojích (vybavení pokoje – signalizační zařízení, lůžko, stoly a židle, skříně na uložení osobních věcí klientů, možnost uchovávání ceností, ...);
- možnost uživatelů používat vlastní vybavení (nábytek, ložní prádlo, ...).

Služby poskytované v terénní formě

- posuzuje se technické vybavení služby (např. počet vozidel u pečovatelské služby, zajištění dopravy a podávání obědů /jídlonosiče a prostory pro jejich mytí/, elektronická forma komunikace, vybavení PC apod.), případně další prostředky, kterými je služba zabezpečena. Tyto informace mohou být též součástí popisu realizace.

Zákon o sociálních službách explicitně nestanoví, jaké důkazy je třeba v rámci správního řízení provést pro prokázání zajištění technických a materiálních podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb. Pro posouzení je však rozhodující, aby poskytovaná sociální služba splňovala požadavky stanovené základními zásadami ZSS.

Registrující orgán je oprávněn vyžadovat, aby sociální služby byly poskytovány v prostorách, které i z hlediska jiných právních předpisů (zejména stavebních apod.), byly k takovému účelu schváleny. Registrující orgán zároveň vždy může použít správní uvážení.

Místo poskytování sociální služby (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 1 ZSS)

Dokládá se:

Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* (část D – Název a místo zařízení, místo poskytování nebo kontaktní údaje sociální služby). Žadatel na tiskopisu uvádí název zařízení či místo poskytování sociální služby.

U sociálních služeb Azylové domy (§ 57), Intervenční centra (§ 60a) a Krizová pomoc (§ 60) může žadatel v žádosti o registraci uvést požadavek na nezveřejňování místa ve veřejném registru poskytovatelů. Tyto služby jsou v ZSS taxativně vymezeny, **nelze tedy ve veřejném registru nezveřejňovat jiné druhy služeb.**

Definice místa poskytování souvisí s formami poskytování sociálních služeb (§ 33 ZSS):

- v *pobytové formě* jsou poskytovány služby spojené s ubytováním v zařízení sociálních služeb;
- *ambulantní forma* poskytování znamená, že uživatel za službou dochází (nebo je doprovázen či dopravován) do zařízení sociálních služeb, přičemž součástí nabízených činností není ubytování;
- služby poskytované v *terénní formě* jsou uživateli poskytovány v jeho přirozeném prostředí (§ 3 písm. d) ZSS).

Výklad pojmů:

- *zařízení sociálních služeb*: místo, kde je poskytována pobytová nebo ambulantní forma sociální služby, tzn. budova, v níž je klient ubytován nebo kam za službou dochází. Zařízením sociálních služeb se rozumí areál, objekt, budova, ale i samostatná bytová jednotka či nebytové prostory. Zařízení sociálních služeb (jako pojem podřízený pojmu místo poskytování) je vymezeno adresou;
- *kontaktní místo sociální služby*: kontaktní kancelář služby poskytované v terénní formě, kde je umístěno zázemí pracovníků služby a odkud vycházejí za klientem do terénu. Klient je zde může kontaktovat, mohou zde probíhat dílčí konzultace a setkání, ale těžiště práce s uživatelem probíhá v terénu, v přirozeném prostředí klienta;
- *kontaktní adresa*: jedná se o místo, kde lze žádat informace apod. u služeb, které jsou poskytovány ve více zařízeních sociálních služeb u pobytových či ambulantních forem služby.

Při podání žádosti o registraci je žadatel povinen uvést *všechna* místa, kde budou poskytovány základní činnosti sociálních služeb.¹¹

Kritéria, kdy se může jednat o jednu sociální službu poskytovanou na více místech nebo o několik samostatných sociálních služeb téhož druhu, z nichž je každá poskytována v jednom místě, např.:

- proces přijímání nového uživatele (pokud je stanoveno jedno „přijímací místo“ pro všechna pracoviště, je zřejmé, že se jedná o jednu službu);
- okruh osob (cílová skupina a její věková struktura) - ve všech místech poskytování sociální služby by měli být přijati žadatelé z cílové skupiny, kterou poskytovatel uvedl v žádosti o registraci, nelze v jednom místě odmítnout klienta z určité cílové skupiny a odkázat jej na jiné místo poskytování téže služby;

¹¹ Pokud se např. jedná o službu spojenou s ubytováním, které je poskytováno v jiné budově než např. aktivizační činnosti, měly by u služby být uvedeny obě adresy.

- kapacita (kapacita sociální služby je uváděna za službu jako celek, žadatel by měl proto v doplňujících informacích zohlednit, různí-li se v jednotlivých místech poskytování, popř. každé místo registrovat jako samostatnou službu);
- časový rozsah poskytování sociální služby (je sice přípustné, aby jednotlivá místa měla odlišný časový rozsah poskytování služby, žadateli lze však doporučit registrovat každé místo jako samostatnou sociální službu).

Územní působnost sociální služby

Místo poskytování sociální služby souvisí s územní působností, která je vyplňována v části J tiskopisu *Údaje o registrované sociální službě*. Žadatel o registraci může uvést působnost *dle zařízení* (působnost je určena adresou zařízení) nebo *rozšířenou působnost* s uvedením výčtu jednotlivých krajů, z nichž označí ty, v nichž bude služba poskytována.

Protože územní působnost není součástí rozhodnutí o registraci, v případě jejích změn není nutné zahajovat správní řízení a vydávat rozhodnutí o změně registrace. Pokud se však v návaznosti na změnu územní působnosti mění např. místo poskytování, vydává registrující orgán rozhodnutí o změně registrace (nutno také aktualizovat popis realizace služby, případně doložit vlastnické či jiné právo k novému místu).

Výklad pojmů:

- u služeb s pobytovou a ambulantní formou se uvádí územní působnost služby „dle zařízení“, kterým je adresa zařízení, ve kterém je služba poskytována,
- u služeb s terénní formou poskytování se uvádějí kraje, ve kterých má služba zařízení, kontaktní místo nebo relevantní dosah služby, což je součástí správní úvahy registračního orgánu v rámci řízení o registraci sociálních služeb.

V případě, že žadatel uvádí územní působnost pro více krajů v rámci ČR, je třeba posoudit, zda může v těchto krajích reálně působit. Krajský úřad může případně požadovat, aby měl žadatel místo poskytování ve všech krajích, které při vymezení územní působnosti uvádí.

Druhy poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 2 ZSS)

Dokládá se:

Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* (**pro každou ze sociálních služeb**, o jejíž registraci žadatel žádá, se dokládá samostatný tiskopis).

Základní druhy sociálních služeb a formy jejich poskytování jsou uvedeny v § 32 a § 33 ZSS a rozpracovány do základních činností v § 37 – 70 ZSS. Jednotlivé druhy sociálních služeb se mezi sebou liší především okruhem osob, pro který jsou určeny (prostřednictvím konkrétní služby dochází k sociálnímu začlenění a předcházení sociálnímu vyloučení konkrétní cílové skupiny)¹² a poskytovanými činnostmi. Základní činnosti každé sociální služby jsou rozepsány do jednotlivých úkonů ve vyhlášce č. 505/2006 Sb. Dalším znakem rozlišujícím jednotlivé druhy sociálních služeb je např. časový rozsah poskytování.

¹² Příloha č. 3 – Přehled druhů sociálních služeb, jejich cílových skupin dle ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, forem poskytování, způsob stanovení kapacity a kapacitních jednotek podle forem poskytování služby.

Základní činnosti některých sociálních služeb jsou téměř identické a současně tyto služby mohou být poskytovány stejné cílové skupině – v praxi může být velmi obtížné služby od sebe rozlišit.

Poskytuje-li poskytovatel jiný druh sociální služby, než na který má udělené oprávnění, dopouští se správního deliktu poskytování sociální služby bez registrace (§ 107 odst. 1 ZSS).

V praxi je přípustné, aby poskytovatel požádal o registraci několika služeb stejného druhu, které se budou lišit např. místem poskytování či cílovou skupinou. **Druh poskytované služby je proto nutno posuzovat v kontextu ostatních registračních podmínek.**

Okruh osob, pro které je sociální služba určena, popř. jejich věková hranice nebo druh zdravotního postižení (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 3 ZSS)

Dokládá se:

Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* (část F a část H).

Okruh oprávněných osob, které mohou být příjemci sociální služby, je uveden v § 4 ZSS. Při definování každého druhu sociální služby zákon současně uvádí, komu je služba poskytována.¹³ V případě, že vymezení okruhu osob není ze zákona zcela jasné, je nezbytné vycházet ze základní myšlenky zákona o sociálních službách, že sociální služby mají zajišťovat pomoc a podporu osobám v nepříznivé sociální situaci.

Cílová skupina

Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* v části F uvádí následující cílové skupiny:

1. děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy;
2. etnické menšiny;
3. imigranti a azylanti;
4. oběti domácího násilí;
5. oběti obchodu s lidmi;
6. oběti trestné činnosti;
7. osoby bez přístřeší;
8. osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče;
9. osoby komerčně zneužívané;
10. osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách;
11. osoby s chronickým duševním onemocněním;
12. osoby s chronickým onemocněním;
13. osoby s jiným zdravotním postižením;
14. osoby s kombinovaným postižením;
15. osoby s mentálním postižením;
16. osoby s tělesným postižením;
17. osoby se sluchovým postižením;
18. osoby se zdravotním postižením;
19. osoby se zrakovým postižením;

¹³ Viz např. § 40 odst. 1 ZSS: „*Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.*“ K jednotlivým druhům sociálních služeb a okruhu osob, kterému jsou určeny – viz Příloha č. 3 – Přehled druhů sociálních služeb, jejich cílových skupin dle ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, forem poskytování, způsob stanovení kapacity a kapacitních jednotek podle forem poskytování služby.

- 20. osoby v krizi;
- 21. osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách;
- 22. osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy;
- 23. pachatelé trestné činnosti;
- 24. rodiny s dítětem/děťmi;
- 25. senioři.

Upřesnění cílových skupin:

Doplňující informace u cílové skupiny: Každá ze skupin může být vysvětlena a blíže definována v doplňujících informacích. Upřesnění se může týkat specifikace zdravotního omezení, které spadá pod zastřešující kategorii (např. osoby se zdravotním postižením), ale též územního vymezení cílové skupiny (např. „*Sociální služba je poskytována pouze občanům obce Horní Dolní.*“). V žádném případě však není přípustné vymezit cílovou skupinu stanovením minimální výše příjmu, přiznáním starobního důchodu nebo příspěvku na péči. Doplňující informace jsou součástí vydaného rozhodnutí a zobrazují se ve veřejné části registru poskytovatelů sociálních služeb. Je však nadbytečné uvádět texty, které kopírují text zákona, např. „služba je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby“ apod. To samo o sobě již vyplývá z popisu druhu služby uvedeného v ZSS.

Doporučení pro stanovení cílové skupiny sociální služby:

- Při registraci sociální služby neuvádět všechny cílové skupiny, ale pouze ty, u nichž je záměr službu poskytovat – vždy lze v případě potřeby změnit registraci a doplnit další cílové skupiny.
- Obecnější definování cílové skupiny (čím konkrétnější vymezení cílové skupiny v doplňujících informacích, tím větší pravděpodobnost nutnosti změny registrace v případě potřeby přijetí uživatele, který do konkrétního vymezení nespadá).
- Okruh osob zároveň musí být definován tak, aby byl poskytovatel schopen posoudit, zda je oprávněn odmítnout se zájemcem uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby z důvodu, že neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá, a to i s ohledem na vymezení okruhu osob v registru poskytovatelů sociálních služeb (§ 91 odst. 3 a) ZSS).

Věková struktura cílové skupiny

Kategorie věkové struktury cílové skupiny jsou uvedeny v části H Tiskopisu *Údaje o registrované sociální službě*:

- děti kojeneckého věku (do 1 roku);
- děti předškolního věku (1 – 7 let);
- mladší děti (7 – 10 let);
- starší děti (11 – 15 let);
- dorost (16 – 18 let);
- mladí dospělí (19 – 26 let);
- dospělí (27 – 64 let);
- mladší senioři (65 – 80 let);
- starší senioři (nad 80 let);
- bez omezení věku.

Pokud žadatel o registraci uvede kategorii *bez omezení věku*, znamená to, že službu poskytuje všem osobám spadajícím do vymezené cílové skupiny bez ohledu na jejich věk. Nelze tedy uvádět na tiskopisu současně další věkové kategorie.

Věková struktura je uváděna jedna pro sociální službu, pokud žadatel na tiskopisu uvede více cílových skupin, služba je poskytována všem osobám ve věkovém rozmezí uvedeném u věkové struktury.¹⁴

Žadatele je třeba upozornit na povinnost dodržovat věkovou strukturu okruhu osob s ohledem na možný správní delikt (§ 107 odst. 2 písm. a) ZSS).

Upřesnění věkové struktury:

- Věk cílové skupiny je zadáván v intervalech, avšak u některých služeb toto vymezení nemusí být dostatečné a je potřeba upřesnit hranici věku cílové skupiny, jíž je služba poskytována (např. kategorie dospělých je velmi široce vymezená, poskytovatel není povinen poskytovat službu všem, může věk cílové skupiny úžeji vymežit). Proto tiskopis nabízí možnost uvedení doplňujících informací u věkové struktury tak, aby odpovídala skutečnosti. Tento údaj se pak zobrazuje ve veřejné části registru (v registru se nezobrazují jednotlivé věkové kategorie, ale pouze doplňující informace) a doplňuje základní charakteristiku cílové skupiny. Zároveň je součástí rozhodnutí o registraci.

V případě, že je věk cílové skupiny zadáván více navazujícími intervaly – např. mladí dospělí (19 – 26 let), dospělí (27 – 64 let), mladší senioři (65 – 80 let), starší senioři (nad 80 let), je vhodné zadat do doplňujících informací věkovou strukturu – např. od 18 let výše. Takto stanovená věková struktura je srozumitelnější a přehlednější.

Popis realizace poskytování sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 4 ZSS)

Dokládá se:

Písemně vypracovaný popis toho, jak bude sociální služba poskytována. Dokládá se 1x vytištěný (v souladu s § 79 odst. 6 ZSS) a 1x v elektronické podobě ve formátu PDF (elektronický obraz dokumentu je součástí veřejné části registru poskytovatelů sociálních služeb). Doporučený maximální rozsah textu je 1 – 4 strany formátu A4 s uvedením všech požadovaných údajů (viz níže).

Pro každou ze sociálních služeb se dokládá samostatný popis realizace.

Dokument je součástí veřejné části registru poskytovatelů a jeho účelem není pouze poskytnout registrujícímu orgánu informace potřebné pro správní řízení o registraci, ale především poskytnutí informací o způsobu a podmínkách poskytování sociální služby zájemci o tuto službu a rovněž odborné veřejnosti (sociální pracovníci jiných sociálních služeb, sociální pracovníci obcí, apod.) Dokument by proto měl být zpracován tak, aby byl srozumitelný široké veřejnosti. Text by měl obsahovat pouze základní informace, není třeba citovat znění zákona či vyhlášky nebo uvádět kompletní ceník poskytovaných úkonů – postačí pouze uvést odkaz na to, kde lze tyto informace dohledat (např. „*Ceník je zveřejněn na našich webových stránkách.*“).

Doporučené náležitosti popisu realizace:

¹⁴ Poskytovatel však může pro jednotlivé okruhy osob, kterým poskytuje sociální služby, stanovit odlišnou věkovou strukturu. Např. pečovatelská služba má stanoven okruh osob osoby se zdravotním postižením a senioři. Věkovou strukturu pro zdravotně postižené stanoví např. od 18 let výše, pro seniory od 65 let výše. Konkrétní věkové rozmezí je pak uvedeno v doplňujících informacích příslušné cílové skupiny.

- *druh sociální služby* (v případě registrovaného poskytovatele též identifikátor služby);
- *základní informace o žadateli/poskytovateli* (kdo službu poskytuje);
- *okruh osob*, kterým je služba určena (cílová skupina a věková struktura), včetně *územní působnosti*, a za jakých podmínek;
- *časový rozsah poskytování služby*;
- *přehled základních činností* s uvedením konkrétních příkladů;
- *nabídka fakultativních činností* (v případě jejich poskytování);
- *jednání se zájemcem o službu*, vstup uživatele do služby (např. kde získat žádost o poskytnutí sociální služby a další informace o službě, jaké doklady musí být k žádosti doloženy, postup při uzavírání písemné smlouvy, informace, je-li služba poskytována anonymně apod.);
- *v jakém prostředí a podmínkách je služba poskytována* (odkaz na § 79 odst. 1 písm. f) ZSS a § 79 odst. 5 písm. d) bod 1 ZSS), tj. prostory, vysvětlení více míst poskytování služby, materiální a technické vybavení, bezbariérovost, dostupnost služby, počet lůžek na pokoji apod.);
- *kapacita sociální služby* (vysvětlení, jakým způsobem je uváděna v registru poskytovatelů);
- *pravidla poskytování sociální služby*;
- *úhrada za služby* (je-li služba – či některé její činnosti – poskytována bezplatně nebo za úhradu, kde lze nalézt ceník služeb);
- *pravidla vyřizování stížností* (jak a kde lze podat stížnost, způsob a lhůty jejího vyřizování);
- *pravidla ukončení poskytování služby* (ze strany klienta i poskytovatele);
- *další doplňující informace*.

Popis realizace se v zásadních údajích a informacích musí shodovat s veřejným závazkem a údaji registrované sociální služby (druh služby, cílová skupina, věková struktura, kapacita apod.) a základními zásadami uvedenými v § 2 ZSS.

Fakultativní činnosti se nemohou krýt se základními činnostmi jiné sociální služby, nelze tedy poskytovat takové fakultativní činnosti, které spolu se základními činnostmi dané služby tvoří základní činnosti jiného druhu sociální služby. Fakultativní činnosti by zároveň neměly nahrazovat běžně dostupné služby a musí být poskytovány pouze klientům sociální služby.

Popis personálního zajištění poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 5 ZSS)

Dokládá se:

Graficky a písemně vypracovaný popis toho, jakým personálem bude sociální služba poskytována. Dokládá se 1x vytištěný a (v souladu s § 79 odst. 6 ZSS) 1x v elektronické podobě ve formátu PDF (elektronický obraz dokumentu je součástí veřejné části registru poskytovatelů sociálních služeb). Pro posouzení personálního zajištění je nutné předložit seznam všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (které budou vykonávat základní činnosti sociální služby vymezené ve vyhlášce č. 505/2006 Sb.).¹⁵

Okruh osob je vymezen v § 115 ZSS. Jedná se o:¹⁶

¹⁵ Příloha č. 4 – Seznam fyzických osob, které přímo poskytují sociální služby.

¹⁶ Kvalifikační požadavky pro jednotlivé pracovní pozice viz Příloha č. 1 – Odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby (k § 79 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách).

- sociální pracovníky (kvalifikační požadavky stanoveny v § 110, náplň práce v § 109 ZSS);
- pracovníky v sociálních službách (kvalifikační požadavky a náplň práce stanoveny v § 116 ZSS);
- zdravotnické pracovníky (§ 117 ZSS);
- pedagogické pracovníky (§ 117 ZSS);
- manželské a rodinné poradce (§ 116a ZSS) a další odborné pracovníky (§ 116a odst. 2 ZSS)¹⁷.

V personálním zajištění je nutno uvádět pracovní zařazení jednotlivých pracovníků podle příslušných právních předpisů (např. pracovník v sociálních službách dle § 116 odst. 1 písm. a), b), c) nebo d), pedagogický pracovník – vychovatel, zdravotnický pracovník – všeobecná sestra, ošetřovatel apod.

Dokládá se samostatně pro každou z registrovaných sociálních služeb.

Pokud je služba poskytována na více místech, je vhodné tuto skutečnost zohlednit i v popisu personálního zajištění (viz níže).

Popis personálního zajištění služby by měl obsahovat **informace o všech osobách, které zajišťují provoz sociální služby** (tzn. od managementu přes zaměstnance v přímé péči po uklízečku a řidiče rozvázejícího obědy), přičemž důraz by měl být kladen především na ty zaměstnance, kteří přímo poskytují sociální službu. Provozní, pomocné a další profese musí odpovídat druhu sociální služby (např. služba poskytovaná v pobytové formě musí mít v personálním zajištění uvedeny i pracovníky kuchyně, prádelny apod.). Tyto profese jsou však uváděny pouze ve formě pracovních pozic, nikoli s uvedením jmen konkrétních zaměstnanců.

Při zpracovávání popisu personálního zajištění by žadatel měl zvažovat (a registrující orgán posuzovat) několik aspektů. Z hlediska jednotlivých podmínek registrace se jedná o:

- *typ a druh sociální služby* (cíl a účel služby, její cílová skupina, forma poskytování);¹⁸
- *základní poskytované činnosti* a jejich úkony, poskytované činnosti by měly být v souladu s pracovní náplní zaměstnanců stanovenou zákonem (§ 109 a § 116 odst. 1 ZSS);
- *kapacita sociální služby;*
- *časový rozsah poskytování sociální služby.*

Náležitosti popisu personálního zajištění:

- *označení žadatele/poskytovatele* (název, IČ), *druh sociální služby*, popř. také *místo/a poskytování sociální služby;*
- *pracovní úvazky a forma zaměstnaneckého poměru;*
- *organizační struktura* - grafické znázornění organizační struktury pro danou sociální službu s vyznačením pozic zaměstnanců přímo poskytujících sociální službu. Organizační struktura reflektuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti v organizaci.

Popis personálního zajištění je dokládán **bez uvedení jmen konkrétních zaměstnanců**, a to z toho důvodu, že dokument je (stejně jako popis realizace) zveřejňován ve veřejné

¹⁷ Dalším odborným pracovníkem může být např. ve službě odborné sociální poradenství zaměřené na dluhové poradenství ekonom apod.

¹⁸ Příloha č. 3 – Přehled druhů sociálních služeb, jejich cílových skupin dle ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, forem poskytování, způsob stanovení kapacity a kapacitních jednotek podle forem poskytování služby.

části registru poskytovatelů. Aby však registrující orgán mohl posoudit, zda popis personálního zajištění obsahuje skutečně všechny fyzické osoby, které budou sociální službu přímo poskytovat (a aby mohla být posouzena jejich odborná způsobilost),¹⁹ dokládá žadatel seznam všech fyzických osob, které přímo poskytují sociální službu včetně výše pracovních úvazků (viz níže). Tento doklad je součástí registru poskytovatelů v listinné podobě a není nikde zveřejňován.

Dále se dokládá:

- *seznam všech fyzických osob, které přímo poskytují sociální službu;*
- *rozpis personálního zajištění jednotlivých míst poskytování (je-li služba poskytována na více místech současně).*

Registrující orgán:

- provádí srovnání, zda počty osob a jejich pracovní zařazení uváděné ve jmenném seznamu a v popisu personálního zajištění jsou v souladu;
- zjišťuje, zda zaměstnanci splňují odbornou způsobilost pro výkon dané pracovní pozice (zjišťuje se z doložených dokladů o odborné způsobilosti, předkládaných na základě § 79 odst. 5 písm. f) ZSS);
- rámcově posuzuje přiměřenost personálu vzhledem k uváděné kapacitě sociální služby, počtu zaměstnanců, jejich pracovní zařazení vzhledem k druhu poskytované sociální služby, k cílové skupině s ohledem na potřeby a míru podpory, péče a pomoci, a dalším souvislostem (např. dispozice prostoru apod.) – viz novelizované ustanovení § 79 odst. 1 písm. f) ZSS.

Stejně jako další podmínky registrace, podléhá i popis personálního zajištění oznamovací povinnosti poskytovatelů sociálních služeb (§ 82 odst. 1 ZSS). Při každé změně zaměstnanců, kteří zajišťují základní činnosti sociální služby, je nutné jej aktualizovat a v zákonné lhůtě zaslat krajskému úřadu, s ohledem na typ změny případně i v elektronické podobě.

Zákon o sociálních službách hovoří o fyzických osobách přímo poskytujících sociální služby, bez ohledu na druh (formu) zaměstnaneckého poměru či jeho délku. Z tohoto důvodu popis personálního zajištění musí zahrnovat i osoby pracující na DPČ či DPP např. v době dovolených. Vzhledem k jednotlivým účelům registrace, zejména ochraně uživatelů sociálních služeb, je nutné, aby registrující orgán měl vždy k dispozici aktuální stav zaměstnanců a mohl posoudit, zda snížením jejich počtu (byť přechodným) nedochází ke změně v dalších registračních podmínkách (časové intervaly poskytování služby, kapacita) a ke snížení kvality v sociální službě.

V případě nemoci či dovolených je častá praxe, kdy zaměstnanec, původně zařazený do jedné ze sociálních služeb poskytovatele, zastupuje chybějícího pracovníka služby jiné. Tato praxe je přípustná, v popisu personálního zajištění ji lze zohlednit formulací, že výše úvazku jednotlivých osob v sociálních službách se může měnit v případě zástupu v době

¹⁹ Tedy např. pracovník v sociálních službách dle § 116 odst. 1 písm. a) až d) ZSS, všeobecná sestra, ošetřovatel, vychovatel, pedagog volného času apod. Konkrétní pracovní zařazení zaměstnance pak lze porovnat s pracovními smlouvami v rámci kontrol plnění podmínek stanovených pro registraci poskytovatelů (např. poskytovatel zařadí zaměstnance do jmenného seznamu, ale v popisu personálního zajištění uvádí zcela jiné označení pracovních pozic a současně je pracovní zařazení odlišné na pracovních smlouvách a v pracovních náplních). Vzhledem k tomu, že jednotlivé profese, které v rámci sociálních služeb mohou působit, jsou regulovány zákonem, je nutno respektovat terminologii příslušné právní úpravy. Zákon stanovuje kvalifikační požadavky a pracovní náplně pro jednotlivé pracovní pozice, bez jasného zařazení není patrné, jaké jsou povinnosti zaměstnance a jak zaměstnavatel posuzuje jeho odbornou způsobilost.

dovolených či nemoci. V případě, že příslušný zaměstnanec po přechodnou dobu vykonává i jinou pracovní pozici, musí i na tuto pozici splňovat odbornou způsobilost.

Sledování změn v personálním zajištění služby

Pro sledování změn v personálním zajištění sociální služby/služeb se doporučuje využít tabulku v příloze,²⁰ do které lze průběžně zaznamenávat průběh personálních změn u poskytovatele a jeho registrovaných sociálních služeb včetně splnění odborné způsobilosti, bezúhonnosti a dalších potřebných informací, které registrující orgán pro svou činnost (včetně kontrolní činnosti) může využít. Do výše uvedené tabulky se zaznamenává nástup nového zaměstnance, jeho pracovní pozice, úvazek a další údaje, zároveň lze zaznamenávat ukončení pracovního poměru zaměstnanců, převedení zaměstnance do jiného druhu služby apod., takže registrující orgán má k dispozici přehled všech zaměstnanců poskytovatele a jejich pracovní zařazení podle jednotlivých registrovaných služeb.

Časový rozsah poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 6 ZSS)

Dokládá se:

Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* (část E – Forma poskytované sociální služby). Protože dle § 81 odst. 2 písm. d) ZSS obsahuje rozhodnutí o registraci formy poskytování sociální služby, zadávají se na tiskopisu MPSV časové intervaly pro jednotlivé formy samostatně.

Výklad pojmů:

- *nepřetržitě*: zaměstnanci sociální služby zajišťují podporu, péči a pomoc uživateli služby dle jeho skutečně určených potřeb;
- *v časových intervalech*: konkrétní časové intervaly se vyplňují do tabulky pro jednotlivé dny v týdnu.

Stanovení časového rozsahu poskytování sociální služby:

- má vycházet z reálných podmínek a být v souladu s ostatními registračními podmínkami (kapacita, počet zaměstnanců přímo poskytujících sociální službu a výše jejich úvazku);
- má korespondovat s reálným časem, kdy jsou pracovníci služby k dispozici a kdy může být služba skutečně poskytnuta;
- má odpovídat charakteru druhu registrované sociální služby.

Při stanovení časových intervalů v situaci, kdy některé ze základních činností jsou poskytovány nepřetržitě, jiné nikoli, bude stanoven časový rozsah poskytovaných služeb uveden v registru jako „nepřetržitě“ a konkrétní specifikace bude uvedena v popisu realizace.

²⁰ Příloha č. 6 – Přehled zaměstnanců - hlášení změn.

Kapacita poskytovaných sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 7 ZSS)

Dokládá se:

Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* (část G – Maximální kapacita poskytované sociální služby).

Žadatel pro jednotlivé formy poskytování zvolí příslušnou kapacitní jednotku. V doplňujících informacích uvede, jak je kapacita chápána a jakým způsobem je počítána. Doplňující informace se zobrazují ve veřejné části registru poskytovatelů sociálních služeb.

Určitým vodítkem pro zvolení příslušné kapacitní jednotky mohou být doporučení, která jsou součástí tiskopisu *Údaje o registrované sociální službě*.²¹ Vždy je nutné poskytovatele upozornit, že jakékoli překročení stanovené kapacity je správním deliktem dle § 107 odst. 2 písm. a) ZSS.

Stanovení maximální kapacity

Při definování kapacity je nutné vycházet z dalších ustanovení zákona a z toho, jaký účel má uvedení údaje o kapacitě v registru poskytovatelů sociálních služeb plnit. V § 91 odst. 3 písm. b) ZSS je řečeno, že poskytovatel sociálních služeb může odmítnout poskytnutí sociální služby za situace, kdy nemá dostatečnou kapacitu, resp. je kapacita naplněna. **Údaj o kapacitě sociální služby je proto ukazatelem, sloužícím k určení skutečného naplnění kapacity sociální služby.** Je nezbytný pro transparentní proces přijímání nových uživatelů, zejména při odmítnutí zájemce o službu z důvodu naplněné kapacity. Stanovenou kapacitu lze chápat jako okamžitou a maximální.

Stanovení maximální okamžité kapacity je nejsnazší *u služeb poskytovaných v pobytové formě*; zde je užívána kapacitní jednotka počtu lůžek. V případě, že jsou všechna lůžka obsazena, nelze přijmout nového klienta. Informace o počtu klientů v tomto případě je nadbytečná.

U sociálních služeb poskytovaných v ambulanci formě je maximální okamžitá kapacita odvozena od velikosti prostor, v nichž je služba poskytována, a od počtu přítomných zaměstnanců.

U sociálních služeb poskytovaných v terénní formě je maximální okamžitá kapacita dána počtem reálně přítomných zaměstnanců.

Stanovení kapacity s ohledem na formu poskytování sociální služby:

- *pobytová forma*: okamžitá kapacita vyjádřená počtem lůžek (údaj o počtu klientů je duplicitní);
- *ambulantní forma*: okamžitá maximální kapacita je odvozena od velikosti prostor, v nichž je služba poskytována, a od počtu přítomných zaměstnanců;
- *terénní forma*: kapacita uváděná jako maximální okamžitá (odvislá od počtu přítomných zaměstnanců).

Registrující orgán by neměl připustit situaci, kdy si každý žadatel stanoví kapacitu vlastním způsobem. Údaje v registru poskytovatelů sociálních služeb pak nemají žádnou relevanci, jednotlivé služby nelze mezi sebou porovnávat např. z hlediska nákladovosti, rozdílnost

²¹ Příloha č. 3 – Přehled druhů sociálních služeb, jejich cílových skupin dle ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, forem poskytování, způsob stanovení kapacity a kapacitních jednotek podle forem poskytování služby.

kapacit znemožňuje možnost plánování sociálních služeb, a to nejen na krajské, ale i obecní úrovni.

Z hlediska veřejného zájmu (§ 2 odst. 4 SŘ) je žádoucí, aby se ve způsobu stanovení kapacity účastníci řízení podřídili věcnému názoru registrujícího orgánu (§ 6 odst. 2 SŘ).

Z hlediska praxe při poskytování sociální služby je přípustné, aby kapacita kolísala v různých časových úsecích s tím, že maximální kapacita uvedená v rozhodnutí o registraci je nepřekročitelná.

Registrující orgán vydává rozhodnutí o změně registrace podle § 82 odst. 2 ZSS na základě písemné žádosti poskytovatele o změnu kapacity. V případě jakýchkoli změn v kapacitě, zejména při navýšení kapacity, kdy se současně nemění počet personálu, je třeba myslet na ochranu práv uživatelů sociální služby.

Plán finančního zajištění sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 8 ZSS)

Dokládá se:

Rozpočet žadatele na finanční zajištění sociální služby na kalendářní rok, tj. předpokládané výdaje (náklady) nutné k provozu sociální služby a předpokládané příjmy (výnosy) k financování těchto výdajů (předpokládané náklady, příjmy a výdaje). **Dokládá se pouze v rámci řízení o registraci nové sociální služby**, a to 1x vytištěný a (v souladu s § 79 odst. 6 ZSS) 1x v elektronické podobě ve formátu PDF (elektronický obraz dokumentu je součástí veřejné části registru poskytovatelů sociálních služeb).²²

Dokládá se samostatně pro každou z registrovaných sociálních služeb.

Tato podmínka registrace nepodléhá oznamovací povinnosti podle § 82 odst. 1 ZSS.

Způsob zajištění zdravotní péče (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 9 ZSS)

Dokládá se:

Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* (část I – Způsob zajištění zdravotní péče). Dokládá se pouze při registraci těchto sociálních služeb: Týdenní stacionáře (§ 47), Domovy pro osoby se zdravotním postižením (§ 48), Domovy pro seniory (§ 49) a Domovy se zvláštním režimem (§ 50).

Na tiskopisu žadatel uvádí, zda bude ošetrovatelská a rehabilitační péče v souladu s § 36 ZSS zajištěna prostřednictvím poskytovatele zdravotnických služeb nebo prostřednictvím jeho vlastních zaměstnanců, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání. Zajištění zdravotní péče je prováděnou formou zvláštní ambulantní péče poskytované podle § 22 písm. d) a e) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, jako zdravotní péče v zařízeních sociálních služeb, nebo ošetrovatelská péče poskytovaná na základě ordinace ošetroujícího lékaře pojištěncům umístěným v zařízeních pobytových sociálních

²² Příloha č. 5 – Plán finančního zajištění sociálních služeb.

služeb odborně způsobilými zaměstnanci těchto zařízení, pokud k tomu poskytovatelé pobytových sociálních služeb uzavřou zvláštní smlouvu s příslušnou zdravotní pojišťovnou.

Způsoby zajištění ošetrovatelské a rehabilitační péče:

- žadatel svými zaměstnanci, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu,
- externě poskytovatelem zdravotnických služeb (např. agentura domácí péče).

Pokud je ošetrovatelská a rehabilitační péče zajišťována vlastními zaměstnanci žadatele, musí zaměstnanci splňovat odbornou způsobilost (kontroluje se předložením příslušných dokladů dle § 79 odst. 1 písm. b) ZSS) a jsou uváděni v popisu personálního zajištění.

V případě, že je ošetrovatelská a rehabilitační péče poskytována externím poskytovatelem zdravotnických služeb, je nutno k registraci (změně registrace) doložit smlouvu s poskytovatelem zdravotnických služeb. Pokud dojde ke změně formy poskytování ošetrovatelské a rehabilitační péče (místo vlastními zaměstnanci externím poskytovatelem zdravotnických služeb) je nutno tuto změnu oznámit – podléhá režimu oznamovací povinnosti poskytovatele sociálních služeb.

Den započetí poskytování sociálních služeb (§ 79 odst. 5 písm. d) bod 10 ZSS)

Dokládá se:

Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* (část C – Sociální služba je poskytována od – do).

Den započetí poskytování sociální služby je v souladu s § 81 odst. 2 písm. g) ZSS jednou z náležitostí rozhodnutí o registraci. Z ustanovení § 82 odst. 2 ZSS vyplývá, že poskytovatel sociálních služeb je povinen zažádat o změnu registrace v případě, že k zahájení poskytování služby nedošlo od data uvedeného v podané žádosti, ale později.

Více v kapitole 3.1 Pozbytí platnosti registrace.

Poskytovatel je povinen začít poskytovat sociální službu **do 6 měsíců od právní moci rozhodnutí** o registraci, jinak dojde k pozbytí platnosti oprávnění (§ 82 odst. 5 ZSS). Poskytovatel musí sociální službu/služby poskytovat v souladu s registrací, tj. nemůže termín zahájení poskytování služby uvedený v rozhodnutí o registraci/změně registrace posunovat, aniž by požádal o změnu registrace. Lhůta uvedená v § 82 odst. 5 ZSS se počítá od nabytí právní moci posledního vydaného rozhodnutí o změně registrace. Za takové situace se mohou platné přílohy původně doložené žádosti použít znovu v novém správním řízení o registraci (zásada procesní ekonomie).

V případě, že dojde k pozbytí platnosti registrace, registrující orgán **nevydává rozhodnutí**, ale učiní o tom pouze záznam do spisu. Současně tuto skutečnost zaznamená do registru poskytovatelů sociálních služeb, přičemž uvede skutečné datum, kdy k pozbytí platnosti registrace došlo. Je vhodné zároveň o této skutečnosti písemně vyrozumět poskytovatele.

Doporučený postup:

- Sledovat lhůtu šesti měsíců od právní moci vydaného rozhodnutí.
- Po uplynutí této lhůty písemně vyzvat poskytovatele ke sdělení, zda zahájil poskytování sociální služby. V dopise uvést, proč je nutné oznámit změnu data započetí poskytování a současně uvést informaci o pozbytí platnosti registrace.

Pokud by poskytovatel zahájil provoz služby po uplynutí zákonem stanovené lhůty, dopouští se správního deliktu podle § 107 odst. 1 ZSS.

- V případě, že k zahájení poskytování sociální služby nedošlo, učinit záznam do spisu a registru poskytovatelů a poskytovatele písemně vyrozumět o pozbytí platnosti registrace.

1.4 Pojistná smlouva pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb (§ 80 ZSS)

Pojistná smlouva pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb není přílohou žádosti o registraci a není podmínkou registrace. Je však nezbytnou náležitostí pro budoucí poskytování sociálních služeb.

Dokládá se:

Úředně ověřená kopie pojistné smlouvy.

Poskytovatel má povinnost uzavřít pojistnou smlouvu **před započítím poskytování sociálních služeb** (může být tedy uzavřena až po vydání rozhodnutí o registraci), přičemž pojištění musí být sjednáno po celou dobu, po kterou sociální služby poskytuje. Z pojistné smlouvy musí být zřejmé, že se vztahuje na poskytování sociálních služeb.

Poskytovatel sociálních služeb je povinen do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její úředně ověřenou kopii registrujícímu orgánu.

Neuzavření pojistné smlouvy je důvodem pro zrušení registrace podle § 82 odst. 3 písm. a) ZSS.

Povinnost mít uzavřenou pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb se **nevztahuje na zdravotnická zařízení poskytující sociální službu podle § 52 ZSS.**

Na dokládání aktualizací pojistné smlouvy se nevztahuje oznamovací povinnost stanovená v § 82 ZSS, neboť smlouva není přílohou žádosti o registraci.

2 Oznamování změn v registraci

Obecné zásady

Jakékoli podání ze strany poskytovatele, které se týká oznamování změn, je registrující orgán v souladu s § 37 odst. 1 správního řádu povinen **posoudit dle skutečného obsahu** bez ohledu na to, jak je označeno. Zároveň je při ohlašování jakýchkoli změn třeba zohlednit to, že při podání žádosti o registraci poskytovatel uvedl údaje, ze kterých bylo vycházeno při správním řízení a rozhodování o udělení oprávnění k poskytování sociálních služeb, a to v celém kontextu registrované sociální služby. Registrující orgán posuzoval druh sociální služby, okruh osob, kapacitu služby apod., ale zároveň také personální zabezpečení služby a časový rozsah poskytování. **Nelze tedy žádat o změnu pouze v jedné části registrace bez přihlídnutí ke všem dalším aspektům poskytování sociální služby.**

Registrující orgán změny provádí v rámci správního řízení o změně registrace, které je zahajováno na žádost poskytovatele. Průběh řízení se řídí správním řádem. Zákon o sociálních službách neobsahuje zvláštní úpravu průběhu řízení.

Poskytovatel sociálních služeb může v průběhu řízení podanou žádost doplnit, ale pouze ve smyslu jejího zúžení (§ 45 odst. 4 SŘ).²³ Není tedy přípustná praxe, kdy poskytovatel požádá o provedení změn v registraci, aby následně registrující orgán obdržel doplnění žádosti o změnu registrace obsahující další požadavky na změny. V takovém případě je doplnění považováno za novou žádost, na jejímž základě je zahájeno samostatné správní řízení. Tato řízení však lze i spojit do společného řízení ve smyslu § 140 odst. 1 správního řádu.

Pro vyšší přehlednost a snazší vyřízení oznamované změny lze využít tiskopisy MPSV určené k procesu registrace. Vždy je však nezbytné doplnit je žádostí, z níž bude patrné, k jaké změně dochází, v jaké sociální službě (druh, identifikátor) a popř. z jakých důvodů. Žádost musí splňovat náležitosti dle § 45 SŘ (o co se žádá, podpis oprávněné osoby atd.).

Současně je vhodné **uvést původní údaj a požadovanou změnu**. Při každé změně v rozsahu poskytování sociální služby je nutné doložit **aktualizovaný popis realizace poskytování sociální služby**.

2.1 Změny údajů obsažených v žádosti o registraci s výjimkou údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci (§ 82 odst. 1 ZSS)

Změny týkající se údajů obsažených v žádosti o registraci a v dokladech předkládaných s touto žádostí, s výjimkou údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci.

Změny podléhající oznamovací povinnosti (§ 82 odst. 1 ZSS)

Možné změny personálního zajištění:

Písemné oznámení a doložení příslušnými doklady:

- Uzavření pracovního poměru, dohod o provedení práce či pracovní činnosti²⁴ u všech fyzických osob, které přímo poskytují sociální službu (včetně opakujících,

²³ Ustanovení § 44 odst. 4 SŘ: „Žadatel může zúžit předmět své žádosti nebo vzít žádost zpět; toto právo nelze uplatnit v době od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení.“

²⁴ Zákon o sociálních službách nerozlišuje formu pracovně právního vztahu fyzických osob přímo poskytujících sociální služby.

avšak přímo nenavazujících pracovních poměrů), *dokládá se úředně ověřená kopie dokladů prokazujících odbornou způsobilost (doklady o dosaženém vzdělání).*

- Změny v odborné způsobilosti (např. absolvování kurzu u pracovníků v sociálních službách, doklad o prodloužení osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, *dokládá se úředně ověřený doklad o absolvování kvalifikačního kurzu* (pro doložení prodloužení platnosti osvědčení o způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu může registrující orgán využít <http://www.nconzo.cz/web/guest/on-line-nahled>).
- Změna pracovního zařazení zaměstnance v rámci personálního zajištění služby či přechod do jiné služby poskytovatele, *dokládá se oznámením příslušné změny, jehož součástí musí být aktualizace popisu personálního zajištění (v případě přeřazení na pozici vyžadující jinou odbornou kvalifikaci, je třeba doložit odpovídající odbornou způsobilost formou úředně ověřeného dokladu).*

Pozn.: Za den nástupu zaměstnance do zaměstnání se považuje den nástupu uvedený v pracovní smlouvě. Za změnu pracovního zařazení nelze považovat za den nástupu a nelze tedy ode dne změny pracovního zařazení počítat 18 měsíční lhůtu pro získání odborné způsobilosti. Pokud poskytovatel převede pracovníka např. z pozice uklízečky na pozici pracovníka v sociálních službách, může tak učinit až po získání odborné způsobilosti pracovníkem.

Písemné oznámení změny bez doložení doklady:

- Ukončení pracovního poměru, dohod o provedení práce či pracovní činnosti u zaměstnanců pracujících v přímé péči, *dokládá se pouhým oznámením příslušné změny.*
- Odchod zaměstnance v přímé péči na mateřskou/rodičovskou dovolenou a jeho návrat z mateřské/rodičovské dovolené, *dokládá se pouhým oznámením příslušné změny.*
- Změny personálního zajištění (včetně změn pracovních úvazků pracovníků v přímé péči) *dokládá se aktuální popis personálního zajištění, případně organizační schéma.*

Oznamovací povinnost – ostatní údaje

- Změny kontaktních údajů (telefon, e-mail, fax, ID datové schránky, webová stránka, změna oprávněné osoby, osoby vedoucího zařízení nebo kontaktního místa), *dokládá se pouhým oznámením příslušné změny* (vždy je vhodné uvést původní kontaktní údaje a nové, aby bylo patrné, k jaké změně došlo, a současně uvést, zda se jedná o změnu kontaktních údajů poskytovatele nebo jen některé z poskytovaných služeb).
- Změny provozního řádu, *dokládá se platné rozhodnutí o schválení provozního řádu zařízení sociálních služeb vydané orgánem ochrany veřejného zdraví.* (Doložení tohoto dokladu se týká pouze zařízení uvedených v § 34 odst. 1 písm. c) – f) ZSS: týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem). Dále se dokládá v případech změn registrace výše uvedených sociálních služeb, dotýkají-li se skutečností, které jsou v rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví obsaženy (např. změna kapacity, je-li uvedena, místo poskytování apod.).
- Změny dokladů o vlastnickém nebo jiném právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, ze kterých vyplývá oprávnění poskytovatele tyto objekty nebo prostory užívat, *dokládají se například dodatky nájemních smluv* (pokud se váží k možnosti uvedené prostory využívat pro sociální služby). V případě, že dojde ke změně místa poskytování sociální služby, tzn. k úplné změně

smlouvy (či jiného dokladu), jedná se o změnu v rozhodnutí, spadající do druhé kategorie změn dle § 82 odst. 2 ZSS.

- Změny zakladatelských dokumentů - pokud se netýkají údajů obsažených v rozhodnutí o registraci, *dokládají se úředně ověřené kopie dokladů měnících obsah zakladatelských dokumentů – např. změny stanov, zakladací smlouvy apod.*
- Vznik daňových nedoplatků a nedoplatků na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. *Tato změna může být důvodem ke zrušení registrace (odejmutí oprávnění k poskytování sociálních služeb).*
- Zahájení insolvenčního řízení nebo zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku, *dokládá se čestným prohlášením. Došlo-li k zahájení insolvenčního řízení, je to důvodem ke zrušení registrace (odejmutí oprávnění k poskytování sociálních služeb).*
- Způsob zajištění zdravotní péče.
- Změna popisu realizace, *dokládá se aktuální popis realizace.*
- Změna časového rozsahu poskytování (provozní doba), *dokládá se pouhým oznámením příslušné změny.*

Příklady změn údajů, na které se nevztahuje oznamovací povinnost podle § 82 odst. 1 ZSS

- Uzavření, ukončení či změna pracovních smluv, dohod o provedení práce či pracovních činností u provozních zaměstnanců (kuchař, řidič, ...).
- Přejedání zaměstnance v přímé péči z mateřské na rodičovskou dovolenou.
- Změna pojistné smlouvy podle § 80 zákona o sociálních službách - *dokládá se nová pojistná smlouva.*

Poskytovatel sociálních služeb je povinen písemně oznámit registrujícímu orgánu změny týkající se údajů obsažených v žádosti o registraci a v dokladech předkládaných s touto žádostí podle § 79 odst. 5 ZSS, s výjimkou údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2, a s výjimkou údaje podle § 79 odst. 5 písm. d) bodu 8 (plán finančního zajištění). Poskytovatel sociálních služeb je povinen tyto změny oznámit do patnáctého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém změny nastaly, a doložit tyto změny příslušnými doklady.

Nesplněním této povinnosti se poskytovatel dopouští správního deliktu dle § 107 odst. 2 písm. l) ZSS.

2.2 Změny údajů obsažených v rozhodnutí o registraci (§ 82 odst. 2 ZSS)

Poskytovat sociální služby v souladu s těmito změnami je poskytovatel oprávněn až po právní moci vydaného rozhodnutí o změně registrace. Není tedy možné poskytnout službu jiné cílové skupině, v jiném místě poskytování nebo se změněnou kapacitou, aniž by předtím nebyla podána žádost o změnu registrace a poskytovatel obdržel pravomocné rozhodnutí schvalující tuto změnu ze strany registrujícího orgánu.

Rozhodnutí o registraci obsahuje (§ 81 odst. 2 ZSS):

- označení poskytovatele
 - a) *je-li poskytovatelem právnická osoba:* obchodní firma nebo název, sídlo nebo umístění její organizační složky, IČ a statutární orgán;

- b) *je-li poskytovatelem fyzická osoba*: jméno (popřípadě jména) a příjmení, IČ,²⁵ místo trvalého nebo hlášeného pobytu, datum a místo narození;
- c) *je-li poskytovatelem organizační složka státu nebo ÚSC, jehož jménem bude poskytovat sociální služby organizační složka územního samosprávného celku*: její název, sídlo, IČ jejího zřizovatele, jméno (popřípadě jména) a příjmení vedoucího organizační složky;
 - druhy poskytovaných sociálních služeb, identifikátory služby a formy poskytování;
 - okruh osob, kterým jsou sociální služby poskytovány (cílová skupina, věková struktura cílové skupiny);
 - údaje o kapacitě poskytovaných sociálních služeb;
 - název a místo zařízení nebo místa poskytování sociálních služeb;
 - den započetí poskytování sociálních služeb.

Dochází-li ke změnám v rozhodnutí, jedná se tedy např. o tyto změny: jméno poskytovatele (v případě fyzických osob) či jeho název, adresa sídla poskytovatele, statutární orgán poskytovatele, adresa a název zařízení nebo kontaktního místa poskytování sociální služby, druh poskytované sociální služby a forma jejího poskytování, kapacita sociální služby, okruh osob (cílová skupina nebo věková struktura cílové skupiny) nebo den započetí poskytování sociální služby.

Rozhodnutí o registraci je oprávněním k poskytování sociální služby v určitém rozsahu, který je pro poskytovatele závazný, **faktické poskytování sociálních služeb musí být v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí**. Poskytovatel sociálních služeb musí proto žádost o změnu registrace předložit **v dostatečném časovém předstihu**. Zároveň je nutno každou žádost o změnu registrace příslušně odůvodnit a případně doplnit dalšími podklady. **Vydané rozhodnutí o změně registrace je podle § 74 správního řádu vykonatelné ode dne nabytí právní moci nebo pozdějším dnem, který je uveden ve výrokové části rozhodnutí.**

Výjimku mohou tvořit změny, které jsou nezávislé na vůli poskytovatele (např. změna statutárního orgánu, názvu apod.). Pokud je poskytovatel již v předstihu o některých změnách informován, může u registrujícího orgánu podat žádost o změnu registrace a současně v souladu s § 64 odst. 2 správního řádu požádat o přerušení řízení do doby, než bude moci doložit příslušné podklady (doklad o volbě či jmenování statutárního orgánu, výpis z obchodního rejstříku apod.).

Označení poskytovatele

Žádost o změnu registrace spočívající ve změnách v označení poskytovatele vždy musí být podpořena příslušnými podklady. Např. v případě změny jména a příjmení poskytovatele, kterým je fyzická osoba, oddacím listem, občanským průkazem či jiným dokladem, v případě změny názvu, sídla či statutárního orgánu právnické osoby úředně ověřenými kopiemi zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů apod. Registrující orgán by si měl vždy zejména ověřit, zda se **nejedná o změnu fyzické či právnické osoby**, tedy změnu subjektu poskytovatele s ohledem na to, že **registrace sociálních služeb je nepřevoditelná** (§ 82 odst. 6 ZSS).

²⁵ Viz § 81 odst. 2 písm. b) ZSS: „Rozhodnutí o registraci obsahuje identifikační číslo přidělené poskytovateli sociálních služeb; pokud poskytovateli sociálních služeb dosud nebylo identifikační číslo přiděleno, poskytne ho registrujícímu orgánu správce základního registru osob.“

Druhy poskytovaných sociálních služeb, formy jejich poskytování

Změna formy poskytování

U registrované sociální služby může poskytovatel požádat o změnu formy jejího poskytování. V takovém případě dokládá Tiskopis *Údaje o registrované sociální službě*, aktualizaci popisu realizace a popisu personálního zajištění sociální služby. Je povinen v podané žádosti uvést, od jakého data změnu požaduje. Doložení dalších příloh záleží na tom, k jaké změně ve formě poskytování dochází.

Dochází-li k *rozšíření formy poskytování* (např. za situace, kdy byla služba poskytována pouze v terénní formě) o formu, spjatou se zařízením sociálních služeb, a místo poskytování zůstává totožné s uvedeným kontaktním místem terénní formy, poskytovatel dokládá vlastnické nebo jiné právo k objektu či prostorám pouze v případě změny v účelu využívání prostor. Je však povinen doložit zajištění materiálních a technických podmínek a zajištění podmínek hygienických. Registrující orgán provádí šetření v místě. Provedení místního šetření a doložení dokladů není nutné tehdy, je-li v zařízení poskytována jiná sociální služba a uvedené podmínky jsou splněny i pro službu, u níž dochází ke změně formy poskytování. V takovém případě poskytovatel v tiskopisu pouze označí druh služby, uvede její identifikátor, údaj o kapacitě příslušné formy a údaj o časovém rozsahu poskytování. Registrující orgán posuzuje, zda jsou uváděný časový rozsah a kapacita v souladu s personálním zajištěním sociální služby.

V případě, že dochází ke *zrušení jedné z forem poskytované sociální služby*, poskytovatel dokládá pouze aktualizaci popisu realizace a popisu personálního zajištění. Registrující orgán posuzuje, zda změnou časového rozsahu poskytování sociální služby a změnou kapacity nedošlo ke změnám v personálním zajištění sociální služby. Při posuzování žádosti o zrušení jedné z forem poskytování sociální služby je dále nezbytné zohlednit druh sociální služby (viz např. povinný podíl terénní formy u sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi).²⁶

Rozšíření registrace o novou sociální službu

Žádá-li poskytovatel o registraci nové sociální služby, dokládá vyplněný tiskopis *Údaje o registrované sociální službě*, popis realizace služby, popis personálního zajištění a plán finančního zajištění sociální služby. Přílohy týkající se bezdlužnosti apod. žadatel znovu nedokládá, neboť se jedná o přílohy žádosti vázané na žadatele, nikoli sociální službu. V případě vzniku např. daňových nedoplatků je navíc poskytovatel vázán oznamovací povinností stanovenou v § 82 odst. 1 ZSS. Tyto doklady jsou ze strany registrujícího orgánu vyžadovány pouze v rámci kontroly plnění podmínek stanovených pro registraci.

V případě, že je služba poskytována *novými zaměstnanci*, dokládá se i jejich odborná způsobilost. Žádost o změnu registrace probíhá v rámci správního řízení o změně registrace, doklady o bezúhonnosti je registrující orgán oprávněn získat sám prostřednictvím dálkového přístupu na základě předloženého seznamu s požadovanými náležitostmi.²⁷

Je-li u registrované služby uváděno *nové místo poskytování*, je nutné doložit vlastnické nebo jiné právo, zajištění materiálních a technických podmínek a podmínek hygienických. Registrující orgán provede místní šetření.

Plánuje-li poskytovatel novou službu poskytovat *ve stávajících prostorách a stávajícími zaměstnanci*, je nutné posuzovat kontext všech poskytovaných služeb (zda u nich nedopozbytíochází ke změně kapacity, změně časového rozsahu poskytování, změně v personálním zajištění a popisu realizace apod.).

²⁶ Viz ustanovení § 30 písm. a) bod 2. vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

²⁷ Příloha č. 4 – Seznam fyzických osob, které přímo poskytují sociální služby.

Zrušení registrace jedné z poskytovaných sociálních služeb

Má-li poskytovatel oprávnění k poskytování více druhů sociálních služeb (nebo více služeb téhož druhu) a jeho úmyslem je ukončit poskytování jen jedné z nich, postupuje v režimu ustanovení § 82 odst. 4 ZSS. Žádost o změnu registrace je povinen podat minimálně 3 měsíce přede dnem faktického ukončení činnosti, jinak se dopouští správního deliktu podle § 107 odst. 2 písm. i) ZSS.

Okruh osob, kterým jsou sociální služby poskytovány

Poskytovatel může požádat o změnu cílové skupiny, její věkové struktury, popř. změnu spočívající v doplňujících informacích. Pro větší přehlednost je vhodné doložit tiskopis *Údaje o registrované sociální službě* a v průvodním dopise žádosti o změnu uvést původní údaj a požadovanou změnu. V závislosti na typu požadované změny je možno požadovat i odůvodnění žádosti. Současně je dokládána aktualizace popisu personálního zajištění. Doložení dalších podkladů je závislé na konkrétní požadované změně a na úvaze registrujícího orgánu.

Kapacita sociální služby

V případě navýšení či snížení kapacity sociální služby se dokládá tiskopis *Údaje o registrované sociální službě*, aktualizace popisu realizace a popisu personálního zajištění. Registrující orgán současně posuzuje časový rozsah poskytování sociální služby. Zejména v případě navýšení kapacity u ambulantní či pobytové formy poskytování, kdy současně nedochází k personálnímu navýšení sociální služby, je vhodné provést šetření v jednotlivých místech poskytování a posoudit, zda navýšením kapacity nedochází ke zhoršení podmínek klientů sociální služby. V případě, že požadovaná kapacita neodpovídá potřebám cílové skupiny, počtu zaměstnanců služby a výši jejich úvazku, může být žádost o změnu registrace s odkazem na základní zásady zákona o sociálních službách zamítnuta.

Poskytovatel může požádat pouze o změnu spočívající ve změně doplňujících informací u kapacity. V takovém případě je vhodné uvést původní a požadované znění, a dochází-li ke změně ve stanovení kapacity, vysvětlit je.

Název a místo zařízení nebo místa poskytování sociálních služeb

Dochází-li ke *změně v názvu zařízení či kontaktního místa*, postačí pouhé podání žádosti o změnu registrace, v níž poskytovatel uvede původní a požadovaný název, případně žádost doplní příslušnými doklady. Pokud název místa poskytování figuruje v dalších dokladech, je nutná jejich aktualizace.

V případě, že dochází ke *změně adresy* místa poskytování sociální služby, dokládá poskytovatel doklad o vlastnickém právu k objektu nebo prostorám a v případě ambulantních a pobytových služeb zajištění hygienických, materiálních a technických podmínek. Registrující orgán provádí šetření v místě a posuzuje případný dopad změny místa poskytování na kapacitu sociální služby. Současně může poskytovatele vyzvat k upřesnění, zda nedochází ke změně odpovědného vedoucího či kontaktních údajů místa poskytování služby.

Dochází-li k *rozšíření míst poskytování* sociální služby, dokládá poskytovatel doklad o vlastnickém právu k objektu nebo prostorám, zajištění hygienických, materiálních a technických podmínek a na tiskopisu MPSV uvede kontaktní údaje a osobu odpovědného vedoucího. Pokud současně nedochází k navýšení zaměstnanců sociální služby, posuzuje registrující orgán personální zajištění a časový rozsah poskytování služby.

Je-li služba poskytována v několika místech a poskytovatel v jednom z nich službu ruší, posuzuje registrující orgán změnu v kontextu personálního zajištění, kapacity a časového rozsahu poskytování služby.

Aktualizace popisu realizace je dokládána vždy. Poskytovatel by v případě změn v místě poskytování měl upřesnit, nedochází-li i ke změně v územní působnosti sociální služby.

Den započetí poskytování sociálních služeb

Datum uvedené na rozhodnutí vychází z podané žádosti o registraci sociálních služeb. Poskytovatel je povinen začít poskytovat sociální službu **do 6 měsíců od právní moci rozhodnutí** o registraci, jinak dojde k pozbytí platnosti oprávnění (§ 82 odst. 5 ZSS). Lhůta uvedená v § 82 odst. 5 ZSS se počítá od nabytí právní moci posledního vydaného rozhodnutí o změně registrace. Toto ustanovení se týká i situace, kdy rozhodnutí o registraci obsahuje několik sociálních služeb a poskytovatel nezapočne poskytovat pouze jednu (nebo několik) z nich - v tomto případě pozbyde platnost registrace pouze této konkrétní sociální služby (služeb).

V souvislosti s údajem o zahájení poskytování sociální služby posuzuje registrující orgán, zda byla pojistná smlouva pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb uzavřena před faktickým započtím poskytování služby. Vhodné je provést též kontrolu dokladů prokazujících vlastnické či jiné právo k objektu či prostorám, v nichž je služba poskytována.

V případě změn v rozhodnutí o registraci poskytovatele sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, je registrující orgán na základě § 82 odst. 7 ZSS povinen bezodkladně informovat Ministerstvo spravedlnosti.

2.3 Oznamování ukončení poskytování sociální služby (§ 82 odst. 3 písm. d) a odst. 4 ZSS)

Pokud chce poskytovatel požádat o zrušení registrace všech poskytovaných sociálních služeb (v takovém případě se jedná o žádost o zrušení registrace, viz dále) nebo pouze jedné z nich (žádost o změnu registrace), musí žádost v souladu s § 82 odst. 3 písm. d) a odst. 4 zákona o sociálních službách podat **nejméně 3 měsíce přede dnem faktického ukončení činnosti**.

3 Pozbytí platnosti registrace a zrušení registrace sociálních služeb

3.1 Pozbytí platnosti registrace

Pozbytí platnosti registrace marným uplynutím šestiměsíční lhůty

Pokud poskytovatel nezahájí poskytování služeb do šesti měsíců od právní moci rozhodnutí o registraci, oprávnění pozbývá platnosti. Toto ustanovení se týká i situace, kdy rozhodnutí o registraci obsahuje několik sociálních služeb a poskytovatel nezapočne poskytovat pouze jednu (nebo několik) z nich.

Posun termínu zahájení poskytování služby za zákonem stanovenou lhůtu není možný. Pokud poskytovatel nadále má v úmyslu službu poskytovat, musí znovu požádat o její registraci (doložené přílohy, které jsou platné, mohou být při respektování zásady procesní

ekonomie využity v rámci nového správního řízení), jinak se vystavuje riziku poskytování sociálních služeb bez oprávnění (§ 107 odst. 1 ZSS).

V případě, že dojde k **pozbytí platnosti registrace všech sociálních služeb**, registrující orgán nevydává nové rozhodnutí, ale učiní o tom pouze **záznam do registračního spisu a registru poskytovatelů sociálních služeb s uvedením data pozbytí platnosti registrace**. Současně je vhodné o této skutečnosti písemně vyrozumět poskytovatele.

Dojde-li k **pozbytí platnosti z důvodu marného uplynutí lhůty pouze u jedné (nebo několika) z registrovaných sociálních služeb**, je vhodné na základě písemného oznámení poskytovatele vydat **nové rozhodnutí**.

Poskytovatel sociálních služeb není vázán povinností oznámit, pokud zahájil poskytování sociálních služeb v souladu s datem stanoveným v rozhodnutí o registraci, je proto vhodné, aby byl ze strany registrujícího orgánu písemně dotázán. V dopise může být upozorněn na povinnost oznamovat na základě § 82 odst. 2 ZSS údaje uvedené v rozhodnutí (tedy i den započetí poskytování sociálních služeb) a současně na riziko správního deliktu poskytování sociálních služeb bez registrace v případě, že by k zahájení provozu sociálních služeb došlo po zákonem stanovené šestiměsíční lhůtě.

Pozbytí platnosti registrace zánikem či úmrtím poskytovatele

Registrace je nepřevoditelná, k pozbytí platnosti oprávnění k poskytování sociálních služeb dochází dnem zániku (je-li poskytovatelem právnická osoba) či úmrtím (v případě fyzických osob) poskytovatele. V takovém případě registrující orgán nevydává rozhodnutí, ale učiní o tom pouze **záznam do registračního spisu a registru poskytovatelů s uvedením data, kdy k pozbytí platnosti registrace došlo**.

3.2 Zrušení registrace²⁸

O zrušení registrace sociálních služeb rozhoduje věcně a místně příslušný registrující orgán. V rozhodnutí je doporučeno uvést lhůtu faktického ukončení činnosti do konce 3. měsíce od nabytí právní moci rozhodnutí tak, aby poskytovatel mohl vypořádat závazky s klienty.

Zrušení registrace z moci úřední

- poskytovatel přestal splňovat podmínky uvedené v § 79 a § 80 (zjištěno např. na základě písemného oznámení poskytovatele, při kontrole plnění podmínek stanovených pro registraci);
- poskytovateli byla uložena sankce za správní delikt v případě zvláště závažného porušení povinnosti stanovené poskytovatelům sociálních služeb;
- na základě zjištění inspekce sociálních služeb poskytovatel nesplňuje standardy kvality a k nápravě nedošlo ani na základě uložených opatření (při řízení pracuje registrační orgán s informacemi z inspekční zprávy, případně s dalšími podklady z inspekčního spisu; postupuje se standardním způsobem pro vedení správního řízení), podle platného znění ustanovení § 82 odst. 3 písm. c) ZSS.

²⁸ Podrobněji ke zrušení registrace viz Doporučený postup MPSV č. 2/2012 ke zrušení registrace sociální služby a některých souvisejícím otázkám (ze dne 24. 8. 2012).

Zrušení registrace na žádost

- žádost o zrušení registrace musí být podána minimálně 3 měsíce přede dnem faktického ukončení činnosti, jinak se poskytovatel dopouští správního deliktu (§ 107 odst. 2 písm. i) ZSS).

Zánik registrace ze zákona (pozbytí platnosti registrace zánikem či úmrtím poskytovatele).

V případě zrušení registrace je poskytovatel povinen:

- ukončit smlouvy s klienty sociálních služeb;
- vyúčtovat závazky zanikající služby – vůči klientům a vůči veřejným rozpočtům;
- neprodleně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uvedenému v § 92 písm. a) ZSS ukončení poskytování pobytové služby sociální péče osobě, která se může bez další pomoci a podpory ocitnout v situaci ohrožující její život a zdraví, pokud tato osoba s takovým oznámením souhlasí (§ 88 písm. k) ZSS).

V případě zrušení registrace je krajský úřad (Magistrát HMP) povinen:

- krajský úřad, který vydal rozhodnutí o registraci, zajišťuje ve spolupráci s ostatními poskytovateli sociálních služeb a obecním úřadem obce s rozšířenou působností, příslušné podle místa hlášeného pobytu klientů rušené služby, poskytnutí sociálních služeb v případě, kdy poskytovatel ukončil poskytování služeb z důvodu zrušení registrace, pozbytí její platnosti, popř. jiného důvodu, a uživatelé, kterým tento poskytovatel dosud poskytoval sociální služby, se nacházejí v bezprostředním ohrožení svých práv a zájmů a nejsou schopni si sami zajistit pokračující poskytování sociálních služeb (§ 93 písm. a) ZSS);
- vzhledem k cílové skupině uživatelů zejména pobytových služeb sociální péče je nezbytné, aby krajský úřad, rozhodující o změně registrace, postupoval ve spolupráci s krajským úřadem, na jehož území je služba poskytována.

V případě zrušení rozhodnutí o registraci poskytovatele sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, je registrující orgán na základě § 82 odst. 7 ZSS povinen bezodkladně informovat Ministerstvo spravedlnosti.